

ÅRSREGNSKAPET FOR REGNSKAPSÅRET 2024 - GENERELL INFORMASJON

Enheten

Organisasjonsnummer: 926 180 711
Organisasjonsform: Interkommunalt selskap
Foretaksnavn: KRISTIANSAND HAVN IKS
Forretningsadresse: Gravane 4
4610 KRISTIANSAND S

Regnskapsår

Årsregnskapets periode: 01.01.2024 - 31.12.2024

Konsern

Morselskap i konsern: Nei

Regnskapsregler

Regler for små foretak benyttet: Ja
Benyttet ved utarbeidelsen av årsregnskapet til selskapet: Regnskapslovens alminnelige regler

Årsregnskapet fastsatt av kompetent organ

Bekreftet av representant for selskapet: Eva Kristin G. Marum
Dato for fastsettelse av årsregnskapet: 13.05.2025

Grunnlag for avgivelse

År 2024: Årsregnskapet er elektronisk innlevert
År 2023: Tall er hentet fra elektronisk innlevert årsregnskap fra 2024

Det er ikke krav til at årsregnskapet m.v. som sendes til Regnskapsregisteret er undertegnet. Kontrollen på at dette er utført ligger hos revisor/enhetens øverste organ. Sikkerheten ivaretas ved at innsender har rolle/rettighet for innsending av årsregnskapet via Altinn, og ved at det bekreftes at årsregnskapet er fastsatt av kompetent organ.

Brønnøysundregistrene, 28.06.2025

Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2024	2023
RESULTATREGNSKAP			
Inntekter			
Salgsinntekt	1,16	161 103 565	147 204 417
Annen driftsinntekt	1,15	7 311 969	5 214 162
Sum inntekter		168 415 534	152 418 579
Kostnader			
Varekostnad	14	12 285 782	12 244 226
Lønnskostnad	2,3,1,1 1	46 138 346	41 166 450
Avskrivning på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	6	10 064 218	9 314 846
Nedskrivning av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler		1 000 000	
Annen driftskostnad	5,9,14	67 479 091	77 190 633
Sum kostnader		136 967 437	139 916 155
Driftsresultat		31 448 097	12 502 424
Finansinntekter og finanskostnader			
Annen renteinntekt		6 276 746	4 742 274
Sum finansinntekter		6 276 746	4 742 274
Annen rentekostnad		15 252 669	8 992 165
Sum finanskostnader		15 252 669	8 992 165
Netto finans		-8 975 923	-4 249 891
Resultat før skattekostnad		22 472 174	8 252 533
Årsresultat	12	22 472 174	8 252 533

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2024	2023
BALANSE - EIENDELER			
Anleggsmidler			
Immaterielle eiendeler			
Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger og annen fast eiendom		134 183 136	48 659 000
Maskiner og anlegg		170 707 187	117 897 000
Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontormaskiner og lignende		60 176 151	55 320 000
Sum varige driftsmidler	6,7	365 066 474	221 876 000
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler	8	11 552 016	4 742 356
Andre fordringer	11	31 194 939	26 160 063
Sum finansielle anleggsmidler		42 746 955	30 902 419
Sum anleggsmidler		407 813 429	252 778 419
Omløpsmidler			
Varer			
Fordringer			
Kundefordringer	9	32 836 534	21 758 016
Andre fordringer	16,9	20 787 565	11 934 619
Sum fordringer		53 624 099	33 692 635
Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Bankinnskudd, kontanter og lignende	10	97 127 202	137 928 940
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende		97 127 202	137 928 940
Sum omløpsmidler		150 751 301	171 621 575
SUM EIENDELER		558 564 730	424 399 994

BALANSE - EGENKAPITAL OG GJELD

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2024	2023
Egenkapital			
Innskutt egenkapital			
Selskapskapital	12	63 391 438	40 919 264
Sum innskutt egenkapital		63 391 438	40 919 264
Sum egenkapital		63 391 438	40 919 264
Gjeld			
Langsiktig gjeld			
Utsatt inntekt	15	30 404 776	34 503 039
Sum avsetninger for forpliktelser		30 404 776	34 503 039
Annen langsiktig gjeld			
Gjeld til kredittinstitusjoner		359 582 940	230 074 150
Sum annen langsiktig gjeld	13	359 582 940	230 074 150
Sum langsiktig gjeld		389 987 716	264 577 189
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		34 799 784	13 825 041
Skyldige offentlige avgifter	10	2 966 597	3 106 892
Annen kortsiktig gjeld		67 419 195	101 971 608
Sum kortsiktig gjeld		105 185 576	118 903 541
Sum gjeld		495 173 292	383 480 730
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		558 564 730	424 399 994

Brønnøysundregistrene

ÅRSREGNSKAP FOR REGNSKAPSÅRET 2024 - GENERELL INFORMASJON

Journalnummer: 2025 557212

Enheten

Organisasjonsnummer: 926 180 711
Organisasjonsform: Interkommunalt selskap
Foretaksnavn: KRISTIANSAND HAVN IKS
Forretningsadresse: Gravane 4
4610 KRISTIANSAND S

Regnskapsår

Årsregnskapets periode: 01.01.2024 - 31.12.2024

Konsern

Morselskap i konsern: Nei

Regnskapsregler

Regler for små foretak benyttet: Ja
Benyttet ved utarbeidelsen av
årsregnskapet til selskapet: Regnskapslovens alminnelige regler

Årsregnskapet fastsatt av kompetent organ

Bekreftet av representant for selskapet: Eva Kristin G. Marum
Dato for fastsettelse av årsregnskapet: 13.05.2025

Grunnlag for avgivelse

År 2024: Årsregnskap er elektronisk innlevert.
År 2023: Tall er hentet fra elektronisk innlevert årsregnskap fra 2024.

Det er ikke krav til at årsregnskapet m.v. som sendes til Regnskapsregisteret er undertegnet. Kontrollen på at dette er utført ligger hos revisor/enhetens øverste organ. Sikkerheten ivaretas ved at innsender har rolle/rettighet for innsending av årsregnskapet via Altinn, og ved at det bekreftes at årsregnskapet er fastsatt av kompetent organ.

Brønnøysundregistrene, 24.06.2025

Organisasjonsnr: 926 180 711
KRISTIANSAND HAVN IKS

RESULTATREGNSKAP

Beløp i: NOK	Note	2024	2023
RESULTATREGNSKAP			
Inntekter			
Salgsinntekt	1,16	161 103 565	147 204 417
Annen driftsinntekt	1,15	7 311 969	5 214 162
Sum inntekter		168 415 534	152 418 579
Kostnader			
Varekostnad	14	12 285 782	12 244 226
Lønnskostnad	2,3,1,11	46 138 346	41 166 450
Avskrivning på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	6	10 064 218	9 314 846
Nedskrivning av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler		1 000 000	
Annen driftskostnad	5,9,14	67 479 091	77 190 633
Sum kostnader		136 967 437	139 916 155
Driftsresultat		31 448 097	12 502 424
Finansinntekter og finanskostnader			
Annen renteinntekt		6 276 746	4 742 274
Sum finansinntekter		6 276 746	4 742 274
Annen rentekostnad		15 252 669	8 992 165
Sum finanskostnader		15 252 669	8 992 165
Netto finans		-8 975 923	-4 249 891
Resultat før skattekostnad		22 472 174	8 252 533
Årsresultat	12	22 472 174	8 252 533

Organisasjonsnr: 926 180 711
KRISTIANSAND HAVN IKS

BALANSE

Beløp i: NOK **Note** **2024** **2023**

BALANSE - EIENDELER

Anleggsmidler Immaterielle eiendeler

Varige driftsmidler

Tomter, bygninger og annen fast eiendom		134 183 136	48 659 000
Maskiner og anlegg		170 707 187	117 897 000
Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontormaskiner og lignende		60 176 151	55 320 000
Sum varige driftsmidler	6,7	365 066 474	221 876 000

Finansielle anleggsmidler

Investeringer i aksjer og andeler	8	11 552 016	4 742 356
Andre fordringer	11	31 194 939	26 160 063
Sum finansielle anleggsmidler		42 746 955	30 902 419

Sum anleggsmidler **407 813 429** **252 778 419**

Omløpsmidler

Varer

Fordringer

Kundefordringer	9	32 836 534	21 758 016
Andre fordringer	16,9	20 787 565	11 934 619
Sum fordringer		53 624 099	33 692 635

Bankinnskudd, kontanter og lignende

Bankinnskudd, kontanter og lignende	10	97 127 202	137 928 940
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende		97 127 202	137 928 940

Sum omløpsmidler **150 751 301** **171 621 575**

SUM EIENDELER **558 564 730** **424 399 994**

BALANSE - EGENKAPITAL OG GJELD

Egenkapital

Innskutt egenkapital			
Selskapskapital	12	63 391 438	40 919 264
Sum innskutt egenkapital		63 391 438	40 919 264

Sum egenkapital		63 391 438	40 919 264
Gjeld			
Langsiktig gjeld			
Utsatt inntekt	15	30 404 776	34 503 039
Sum avsetninger for forpliktelser		30 404 776	34 503 039
Annen langsiktig gjeld			
Gjeld til kredittinstitusjoner		359 582 940	230 074 150
Sum annen langsiktig gjeld	13	359 582 940	230 074 150
Sum langsiktig gjeld		389 987 716	264 577 189
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		34 799 784	13 825 041
Skyldige offentlige avgifter	10	2 966 597	3 106 892
Annen kortsiktig gjeld		67 419 195	101 971 608
Sum kortsiktig gjeld		105 185 576	118 903 541
Sum gjeld		495 173 292	383 480 730
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		558 564 730	424 399 994

Organisasjonsnr: 926 180 711
KRISTIANSAND HAVN IKS

NOTEOPPLYSNINGER - SELSKAP - alle poster oppgitt i hele tall

Note
0

Regnskapsprinsipper
Alle noter ligger i eget vedlegg. Årsregnskap 2024_signert

Note

Er det usikkerhet om fortsatt drift?: Nei

Note
2

Antall årsverk i regnskapsåret
36.00

Note
3

Spesifisering av resultatregnskapet

Lønnskostnader

Mer om årsverk og lønn
Ligger spesifiser i note 3

Sum Beløp

Balanseført verdi 31.12. Varige driftsmidler Immaterielle eiend.

Konsernregnskap

Morselskapet sitt navn

Forretningskontor for morselskapet

Begrunnelse for at datterselskap er utelatt fra konsolideringen

<u>Samlet beløp - tilknyttet selskap</u>	<u>Årets</u>	<u>Fjorårets</u>
<u>Samlet beløp - foretak i samme konsern</u>	<u>Årets</u>	<u>Fjorårets</u>
<u>Samlet beløp - foretak i samme konsern</u>	<u>Årets</u>	<u>Fjorårets</u>
<u>Samlet beløp - felles kontrollert virksomhet</u>	<u>Årets</u>	<u>Fjorårets</u>
<u>Pantstillelse</u>		<u>Beløp</u>

Note

<u>Beholdning av egne aksjer</u>	<u>Antall</u>	<u>Pålydende</u>	<u>Andel av aksjek.</u>
----------------------------------	---------------	------------------	-------------------------

Erverv

Endringer i beholdning av aksjer i løpet av regnskapsåret

Avhendelse

Endringer i beholdning av aksjer i løpet av regnskapsåret

Samvirkeforetak

Vedtaksbestemmelser/årsmøtevedtak/forslag til vedtak om medlemskapskonti

Mer om aksjer

PROTOKOLL REPRESENTANTSKAPET KRISTIANSAND HAVN IKS

Dato: 17.06.2025
Sted: Havnestyresalen 3.etg
Behandlede saker: 1/25 - 2/25
Møtets varighet: Kl. 14.00 til
Møteleder: Mathias Bernander

Til stede

Mathias Bernander, Ordfører Kristiansand
Alf Erik Andersen, Ordfører Lindesnes
Trond Blattmann, Styreleder Kristiansand Havn IKS

Til stede fra administrasjonen:

Atle Johannessen, havnedirektør
Ann-Lisbeth Reisænen, administrasjonssjef
Rita S. Floer, førstekonsulent
Cathrine Slotta, rådgiver

Dessuten møtte:

Kim Høyer Holum, Kommunalsjef for eierskap, Kristiansand kommune
Kyrre Jordbakke, Rådmann Lindesnes kommune

Utdelt i møte:

1

KRISTIANSAND
HAVN

Behandling av utvalgssak

1/25 Årsmelding 2024 Kristiansand Havn IKS
(ark.nr. 2021022982)

**KRISTIANSAND HAVN HAVNESTYRET IKS HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 13.05.2025 SAK
10/25**

Kristiansand Havn havnestyret IKSS vedtak
Årsmelding 2024 for Kristiansand Havn IKS godkjennes.
Enst.

Representantskapet Kristiansand Havn IKSS vedtak:
Årsmelding 2024 for Kristiansand Havn IKS godkjennes.
Enst.

[Lagre] [Lagre endelig vedtak]

2/25 Årsregnskap 2024 Kristiansand Havn IKS
(ark.nr. 2021022982)

**KRISTIANSAND HAVN HAVNESTYRET IKS HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 13.05.2025 SAK
11/25**

Kristiansand Havn havnestyret IKSS vedtak
Det fremlagte årsregnskapet for Kristiansand Havn IKS fastsettes som havnas
årsregnskap for 2024.
Enst.

Representantskapet Kristiansand Havn IKSS vedtak
Det fremlagte årsregnskapet for Kristiansand Havn IKS fastsettes som havnas
årsregnskap for 2024
Enst.

[Lagre] [Lagre endelig vedtak]

Kristiansand 17.06.2025

Mathias Bernander
Mathias Bernander
Ordfører Kristiansand

Alf Erik Andersen
Alf Erik Andersen
Ordfører Lindesnes

2

KRISTIANSAND HAVN
Gravane 4 • 4610 Kristiansand
Pb 114 • N-4662 Kristiansand S • Norway

E post@kristiansand-havn.no
T +47 38 00 60 00
www.kristiansand-havn.no

Org.no: NO 926 180 711 MVA
Bankkonto: 3207.34.60807

Årsmelding 2024

Kristiansand Havn IKS

- Norges mest tilgjengelige havn

**KRISTIANSAND
HAVN**

Årsmelding 2024 – Kristiansand havn IKS

Havnedirektørens side

Kristiansand Havn kan med dette takke av et innholdsrikt 2024 – et år med høy aktivitet, store beslutninger og målrettet innsats. Kristiansand Havn har levert godt på mange områder og tatt viktige grep for fremtiden.

Selskapet har ønsket velkommen Håkon, Eva og høstens trainee Konstanse, og takket av teknisk sjef Odd-Leif Berg. Totalt er vi nå 36 ansatte og én trainee – et lite lag med stort ansvar og høy gjennomføringsevne.

Fergeterminalen har hatt høy aktivitet. Over 1,3 millioner ferjepassasjerer har reist via Kristiansand. Cruiseanløpene har ligget stabilt på rundt 130 anløp i året, med over 320 000 cruisepassasjerer – og vi jobber for økt aktivitet innen cruise også i Lindesnes havnedistrikt.

Containervolumene endte på ca. 43 000 TEU, noe som gjenspeiler et presset forbrukermarked og enkelte bedrifter i regionen. Vi har startet planlegging og etablert prosjektgruppe for flytting av containerterminalen til Kongsgård. På bulksiden har vi håndtert flere millioner tonn, og gjennom oppkjøpet av Strømsvika Havn i Lindesnes til 80 millioner kroner styrker vi vår regionale posisjon.

2024 har også vært preget av synlighet og faglig tyngde. Vi har arrangert Havnekonferansen med over 300 deltakere og cruisekonferanse med over 100. I tillegg har vi deltatt på messer i inn- og utland, blant annet med egen stand på ONS i Stavanger.

Havnen har overtatt nye 82,4 nye meter på kai 36, fjellsikret Ringknoten og fått godkjent ny vei rundt Ringknoteodden. Med over 5000 skipsanløp, daglig drift og vedlikehold av stort havneareal i to kommuner, er den operative aktiviteten høy.

IKSet har deltatt i beredskapsrådet for kommune og fylkeskommune, og fulgt opp samarbeidet med Statens vegvesen og Eiffage. Vi er aktive partnere i Grønt Skipsfartsprogram, Grønn Jyllandskorridor og Agder Hydrogen Nettverk.

I Kanalbyen selskapene har vi holdt 12 styremøter og solgt 100 boliger for over 685 millioner kroner. Vi har revidert strategi- og handlingsplan, og etablert prosjektarbeid for fremtidens fergeterminal.

Vi er også stolte av at Kristiansand Havn har ISO-sertifisering – 9001 for kvalitet og 14001 for miljø. Og kan melde at prosessen med ISO 45001 for HMS under arbeid.

Når vi ser tilbake på 2024, er det med stolthet. Vi har levert på oppgaver med høy kompleksitet, utviklet havna videre og samtidig unngått alvorlige personskader i vår drift. Det viktigste vi gjør, er å sikre at Kristiansand Havn er en trygg og god arbeidsplass.

Vi er klare for å skape nye verdier!

Om Kristiansand havn

Kristiansand Havn ligger strategisk plassert med kort seilingsavstand til Danmark og det europeiske kontinentet. Med havna tett på bykjernen, er den et naturlig valg for redere, vareeiere og turister.

Som en av landets viktigste havner har Kristiansand Havn en sentral rolle i det nasjonale transportnettet. Samtidig er havna en regional utviklingsaktør og en viktig tilrettelegger for næringslivet i sør.

Havna eier og drifter i dag ferge-terminal, containerterminal, cruisehavn, terminaler for våt- og tørrbulk, stykkgoods og offshorvirksomhet.

Kristiansand Havn har direkte forbindelse til hovedveisystemet, med kort avstand til E18 mot Oslo, E39 mot Stavanger og RV9 mot Setesdal. Det pågår nå reguleringsarbeid for ny E39, ny ferge-terminal og utvikling av Lagmannsholmen, og Ytre ringvei forventes regulert i nær fremtid.

Havna disponerer store arealer i og rundt byen, og utviklingen av infrastruktur er en viktig del av den langsiktige strategien. Kanalbyen er det mest kjente prosjektet, der salget startet i 2016 med rekordhøy interesse. De tre første byggetrinnene er utsolgt, og i byggetrinn fire er 100 av 106 leiligheter solgt. Salgsstart for femte byggetrinn er planlagt til juni 2025. Utviklingen følger de økonomiske og risikomessige forutsetningene som ble lagt til grunn ved oppstart. Midlene fra Kanalbyen og Caledonien/ Lagmannsholmen er avgjørende for å realisere en ny, moderne containerterminal på Kongsgård/Vige – rett utenfor sentrum.

Kristiansand Havn er den norske havna som ligger nærmest det europeiske markedet, Storbritannia, Skandinavia og Baltikum. Havnen knytter Vestlandskorridoren og Oslofjorden sammen, og gir oss et tydelig og varig konkurransefortrinn.

Styring, ledelse og organisering

Fra og med 01.01.2021 er Kristiansand Havn IKS (interkommunalt selskap) opprettet. Kristiansand Havn IKS er eid 80 % av Kristiansand kommune og 20 % av Lindesnes kommune. Havna ledes i det daglige av havnedirektøren. Selskapet har sitt hovedkontor i Kristiansand kommune, og har også et kontor i Lindesnes kommune med fast daglig bemanning.

Representantskapet

Representantskapet er selskapets øverste organ og består av 2 medlemmer med personlige varamedlemmer. Representantskapet skal ha følgende sammensetning:

Kristiansand kommune	Ordføreren, med varaordføreren som varamedlem
Lindesnes kommune	Ordføreren, med varaordføreren som varamedlem

Representantskapet fra 2023-2027 består av:

- Mathias Bernander, (Charlotte Beckmann Finnestad varamedlem)
- Alf Erik Bergstøl Andersen, (Jan Øyvind Åvik varamedlem)

Innhold

HAVNEDIREKTØRENS SIDE	2
OM KRISTIANSAND HAVN	4
STYRING, LEDELSE OG ORGANISERING	4
REPRESENTANTSKAPET	4
HAVNESTYRET	5
LEDELSEN	5
PERSONAL OG MILJØ	5
FORMÅL OG STRATEGI	6
STRATEGIPLAN 2020-2030	6
RINGVIRKNINGSANALYSE	7
FLYTTING AV CONTAINERTERMINALEN	8
EIERSKAP OG AREALTILGANG STRØMSVIGA	9
ÅPENHETSLOVEN	9
KANALBYEN	10
KLIMA OG MILJØ	10
KVALITET	14
HELSE OG SIKKERHET	14
UTVIKLING 2024	15
PASSASJERTRANSPORT	17
FERGE	17
CRUISE	19
GODSTRANSPORT	20
CONTAINERTERMINALEN	21
BULK- OG STYKKGODS	24
OFFSHORE OG FORNYBAR	27
FISKERI	28
INFRASTRUKTUR	29
INVESTERINGSPROSJEKTER	33
ÅRSREGNSKAP FOR KRISTIANSAND HAVN IKS 2024	41
NØKKELTALL	41
INVESTeringer	43
STYRETS GODKJENNING AV ÅRSMELDINGEN FOR KRISTIANSAND HAVN IKS 2024	44

Årsmelding 2024 – Kristiansand havn IKS

I 2024 ble det avholdt 3 representantskapsmøter og 5 saker ble behandlet.

Havnestyret

Havnestyret består av inntil ni medlemmer med personlige varamedlemmer. Fire medlemmer skal representere Kristiansand kommune og tre medlemmer skal representere Lindesnes kommune. De ansatte skal ha rett til styrerepresentasjon i henhold til lovens krav, men uansett sikres et styremedlem. Et styremedlem skal representere brukerne av havna.

I tillegg har de to kommunenes administrasjon, Agder fylkeskommune, Kystverket og Forsvarsdepartementet rett til å møte med en observatør hver med talerett, men uten stemmerett.

Styret fra 2023 - 2027 består av:

- Trond Blattmann, leder (Kristiansand kommune)
- Paal Pedersen, nestleder (Lindesneskommune)
- Åse Lill Kimestad, nestleder (Lindesnes kommune)
- Erle Wright Severinsen (Kristiansand kommune)
- Unn Liestøl Larsen, (Lindesnes kommune)
- Steinar Bergstøl Andersen, (Kristiansand kommune)
- Irene Solli, (Kristiansand kommune)
- Kirsti Dvergsnes, brukerrepresentant
- Ian Couling, ansattrepresentant

I 2024 ble det totalt avholdt 9 styremøter og 31 saker ble behandlet.

Det er tegnet forsikring for styrets medlemmer, daglig leder, ledergruppen og andre ansatte som blir anklaget sammen med ledelsen eller styret. Forsikringen er i tegnet i AIG.

Ledelsen

Ledergruppa i Kristiansand havn bestod ved utgangen av 2024 av Atle Johannessen (havnedirektør), Karl R. Danielsen (maritim sjef), Trond Sikveland (eiendomssjef), Harald J. Solvik (teknisk direktør / assisterende havnedirektør), Ian Sindre Couling (basesjef), Isabelle-Louise Aabel (kommunikasjonssjef) og Ann-Lisbeth Reisænen (administrasjonssjef).

Arbeidsmiljøutvalget består av arbeidstakerrepresentantene David Berås, Espen Kilen og Janne Fjeldsgård Andås, og av arbeidsgiverrepresentantene Atle Johannessen (leder), Ann-Lisbeth Reisænen og Trond Sikveland. David Berås er verneombud i Kristiansand Havn.

Personal og miljø

Ved utgangen av 2024 hadde Kristiansand Havn 36 ansatte, hvorav ni var kvinner og to av ikke norsk opprinnelse. Det er et uttalt mål at den offentlige arbeidsstyrken i størst mulig grad skal gjenspeile mangfoldet i befolkningen. Dette er også et mål for Kristiansand Havn, og mangfold vil derfor vektlegges ved fremtidige rekrutteringer.

Gjennomsnittsalderen blant de ansatte var 46 år, med en gjennomsnittlig ansiennitet på åtte år. Til sammen representerer arbeidsstokken en god balanse mellom erfaring og ny kompetanse – en styrke som er avgjørende for å nå målet om å være Norges mest tilgjengelige havn.

Årsmelding 2024 – Kristiansand havn IKS

Kristiansand Havn har egne tiltak for oppfølging av seniorer. Havnas Veteranforening, etablert i 2009, er åpen for ansatte fra fylte 62 år og for alle tidligere ansatte som har gått av med pensjon. Ved utgangen av 2024 hadde foreningen 14 aktive medlemmer.

Havna arbeider aktivt for et mer inkluderende arbeidsliv og legger til rette for faglig utvikling gjennom kurs og opplæring. Vi har etablert rutiner for tett samarbeid med bedriftshelsetjenesten, god oppfølging av sykemeldte og målrettet innsats for rask tilbakeføring til arbeid.

Sykefraværet i 2024 var 6,0 prosent, hvorav egenmeldt fravær utgjorde 0,3 prosent. Langtidssykefravær påvirker totalen i større grad hos små virksomheter som vår. Det er gledelig å kunne konstatere at det ikke har vært skader eller ulykker av betydning i løpet av året.

Formål og strategi

I selskapsavtalen for Kristiansand havn IKS § 3 heter det at: «*Selskapets formål er å sørge for effektiv, rasjonell og konkurransedyktig drift av kommunenes havneanlegg. Selskapet skal være et miljøvennlig havne- og transportknutepunkt for det sørlige Norge og legge til rette for å flytte mer transport av gods fra vei til sjø.*

Selskapet skal utøve den myndighet og ivareta de oppgaver som er tillagt kommunene etter havne- og farvannsloven, havnerøglementet for Kristiansand og Lindesnes havnedistrikt og annen særlovgivning.

Selskapet kan inngå samarbeid med andre kommuner, andre selskaper og andre virksomheter og kan delta på eiersiden i andre selskaper når dette ligger innenfor selskapets formål».

Strategiplan 2020-2030

I 2020 utarbeidet Kristiansand Havn KF en strategi frem mot 2030, i samarbeid med ansatte og styret. Siden den gang har verden og rammebetingelsene endret seg betydelig, og planen har derfor hatt behov for revisjon.

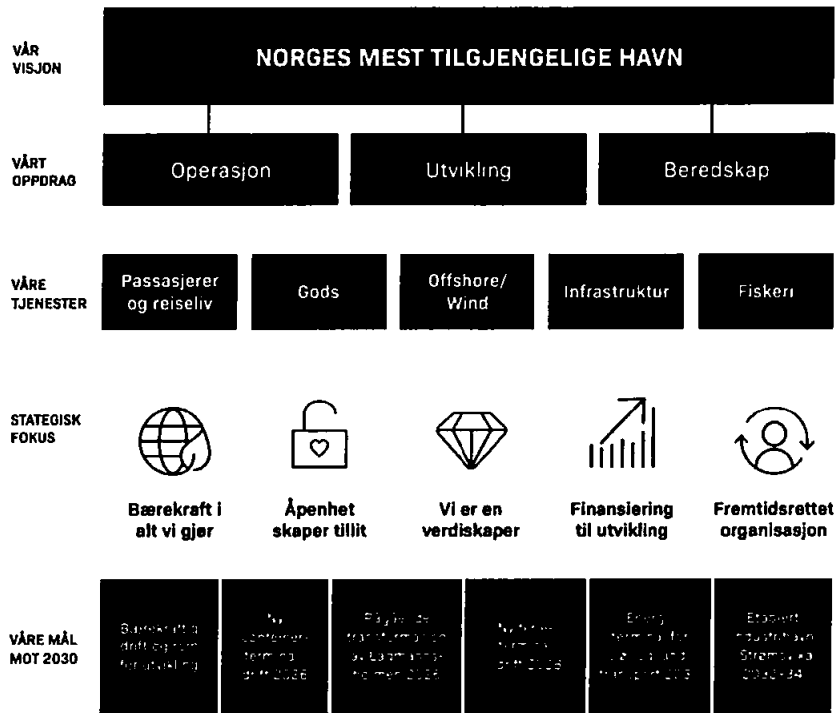
Våren 2024 ble KPMG engasjert for å lede prosessen og bistå i arbeidet med å oppdatere strategien. Den reviderte strategiplanen, med tilhørende tiltaksplan, ble enstemmig vedtatt av havnestyret 8. oktober 2024.

Fullversjon av planen er tilgjengelig på Kristiansand Havns nettsider.

Årsmelding 2024 – Kristiansand havn IKS

Havnas reviderte strategi oppsummeres slik:

Figur 1: Strategimodell

Ringvirkningsanalyse

I løpet av 2023 og 2024 fikk Kristiansand Havn IKS utarbeidet en ny og oppdatert ringvirkningsanalyse. Bakgrunnen for analysen var todelt: behovet for å evaluere virkningen av et operativt IKS over tid, samt å få et oppdatert bilde av havnas drift etter pandemien. Til tross for en nedgang i import og en moderat økning i turisme, viser analysen positive resultater. Importnedgangen kan tilskrives globale geopolitiske hendelser, inflasjon i Europa og USA, økte renter i Norge og en svekket krone.

Analysen viser at havneklyngen sysselsetter 10 108 faste ansatte, med en samlet omsetning på over 24 milliarder kroner. Verdiskapningen overstiger 8 milliarder kroner, og skatteinngangen til kommunene er over 980 millioner kroner.

Årsmelding 2024 – Kristiansand havn IKS

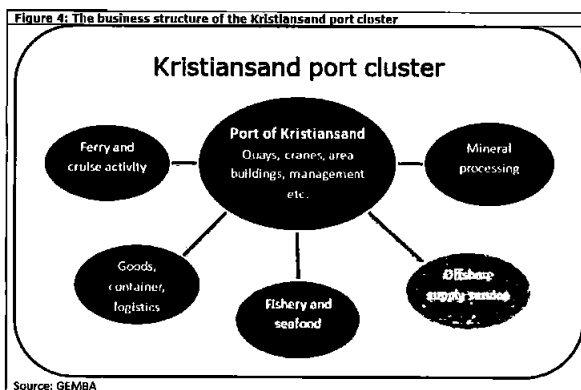

Table 6: Employment, turnover, value generation and tax generation in 2023 at the Kristiansand and Lindsnes municipalities.

Employment – FTE	Direct	Indirect	Induced	Total
Kristiansand	5,546	2,385	1,387	9,317
Lindsnes	514	221	55	790
Turnover – Million NOK	Direct	Indirect	Induced	Total
Kristiansand	15,873	4,495	1,939	22,307
Lindsnes	1,471	417	77	1,965
Value generation – Million NOK	Direct	Indirect	Induced	Total
Kristiansand	4,991	1,812	984	7,788
Lindsnes	463	168	39	670
Tax generation – Million NOK	Direct	Indirect	Induced	Total
Kristiansand	549	219	135	903
Lindsnes	51	20	5	77

Source: GEMBA

Havneklyngen omfatter fem hovedsegmenter: ferge- og cruiseaktivitet, gods, fiskeri, offshore service og prosessindustri.

Videre viser analysen at bedrifter innen havneklyngen opplevde en 6 % økning i omsetning og en 8 % økning i verdiskaping. Dette indikerer at bedriftene oppnår høyere produktivitet uten nødvendigvis å øke arbeidsstyrken, noe som tyder på effektivitetsgevinster i regionen.

Flytting av containerterminalen

Kristiansand Havn IKS arbeider med å etablere en ny containerterminal i Havneavsnitt Nord, basert på tidligere vedtak fra havnestyret og bystyret. En forutsetning for gjennomføring er avklaring av finansieringen, som er knyttet til verdiskapningen fra eiendomsutviklingen på Caledonien og Lagmannsholmen. Reguleringsplanen for området forventes lagt ut til offentlig ettersyn våren/sommeren 2025, noe som vil bidra til nødvendige avklaringer.

I november 2024 leverte Menon Economics en konsekvensanalyse som vurderer driftskonsekvensene for havnen og dens brukere ved flyttingen. Analysen påpeker at containerterminalen er én av flere funksjoner som må flyttes og reetableres, og belyser konsekvensene av tapt areal, kaifronter og beredskapskapasitet.

Årsmelding 2024 – Kristiansand havn IKS

Havne- og farvannsloven krever at finansieringen er på plass før flyttingen kan iverksettes. Det er derfor avgjørende at verdiene fra fraflyttingen av Caledonien og Lagmannsholmen kanaliseres til Kristiansand Havn IKS i tilstrekkelig grad for å sikre fullfinansiering av nye fasiliteter og installasjoner.

En viktig del av prosjektet er å flytte Vige havnevei til stabile grunnforhold for å håndtere økt trafikk til og fra Kongsgård, inkludert den nye containerterminalen. Endringen i reguleringsplanen ble vedtatt av bystyret i oktober, og arbeidet med prosjektering og konkurransegrunnlag for entreprisen er i gang.

Eierskap og arealtilgang Strømsvika

I november 2024 kjøpte Kristiansand Havn IKS opp selskapet Tømmerkaia AS, inkludert arealene SHA2 og BI2 i Strømsvika. Områdene er regulert til havneformål og anskaffelsen er i tråd med Kristiansand Havns formål og selskapsavtale.

Driften av SHA2 er nå en del av Kristiansand Havns ordinære virksomhet. Tømmerkaia AS har ingen egne ansatte og kjøper alle nødvendige tjenester fra Kristiansand Havn IKS og eksterne leverandører.

Lindesnes kommune har gjennom reguleringsarbeid lagt til rette for betydelige næringsarealer og tilhørende infrastruktur i Strømsvika. Oppkjøpet styrker den interkommunale satsingen på sjøtransport, og gir næringslivet i regionen bedre tilgang til internasjonale markeder for både import og eksport.

Kristiansand Havn ser for seg en utviklingstakt som tilpasses etterspørselen etter moderne havneinfrastruktur. Sammen med eierkommuner og regionalt næringsliv ligger det nå godt til rette for å utvikle en fremtidsrettet industrihavn, som kan støtte både ny industribygging og fremvoksende blå næringer – som havvind.

Åpenhetsloven

Kristiansand Havn IKS har utarbeidet en aktsomhetsvurdering av sin egen virksomhet, leverandørkjeder og andre forretningsforbindelser i tråd med OECD sine retningslinjer. Aktsomhetsvurderingen med tilhørende etiske retningslinjer for leverandører vil offentliggjøres på selskapets nettside under om havna.

Årsmelding 2024 – Kristiansand havn IKS

Kanalbyen

Kanalbyen Utvikling AS er et heleid datterselskap av Kristiansand Havn KF. Selskapet ble etablert i 2010 for å utvikle Silokaia. I 2013 solgte selskapet 50 prosent av aksjene i Kanalbyen Eiendom AS til J.B. Ugland/Vedal.

Kanalbyen Utvikling AS følger opp sitt eierskap og er representert med tre av seks styremedlemmer i Kanalbyen Eiendom AS, som har ansvaret for gjennomføringen av utbyggingen på Silokaia.

De tre første byggetrinnene er utsolgt. I byggetrinn fire er 100 av 106 leiligheter solgt, og salgsstart for byggetrinn fem er planlagt til juni 2025. Den økonomiske utviklingen og risikoen er i tråd med forutsetningene som ble lagt ved prosjektets oppstart.

Det er en klar forventning om at overskudd fra Kanalbyen skal bidra til finansiering av framtidige investeringer i Kristiansand Havn IKS.

For ytterligere informasjon om Kanalbyen Eiendom AS, se www.kanalbyen.no

Klima og miljø

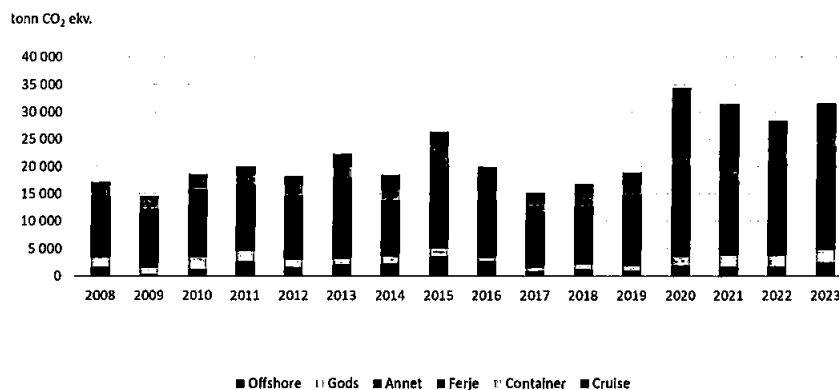
Høsten 2024 ble Kristiansand Havn sertifisert etter ISO 14001-standarden for miljøledelse. Sertifiseringen er et viktig steg i arbeidet for å systematisere og styrke havnas miljøinnsats.

Som en del av miljøledelsessystemet er havnas miljøaspekter identifisert og risikovurdert. Det er også fastsatt konkrete miljømål, og status for disse evalueres og følges opp årlig.

Utslipp til luft:

Kristiansand Havn har etablert sitt eget karbonregnskap for å følge utviklingen i utslipp over tid. Siste oppdaterte tall er fra 2023, og viser en økning i klimagassutslipp fra 29 000 tonn CO₂-ekvivalenter i 2022 til 32 000 tonn i 2023. Økningen skyldes økt fergeaktivitet. Utslippene beregnes for inn- og utseiling av skip til og fra havna, frem til territorialgrensen på 12 nautiske mil, i tråd med Miljødirektoratets metode for utslippsstatistikk fra sjøfart. Tallene fra 2024 foreligger ikke enda.

Årsmelding 2024 – Kristiansand havn IKS

Kristiansand Havn har som mål å redusere klimagassutslipp fra landbasert havnevirksomhet og skip ved kai med 60 prosent innen 2030, sammenlignet med 2015. For havnas egen drift er målet å kutte 95 prosent av direkte utslipp i samme periode. I tillegg har havna en ambisjon om å legge til rette for utslippsfri inn- og utseiling, blant annet ved å støtte overgangen til nye energibærere.

For å nå disse målene investeres det betydelig i ny infrastruktur. Netttilførselen til den kommende containerterminalen på Kongsgård dimensjoneres med en kapasitet på 8 MVA, mens fergeterminalen tilrettelegges for 17 MVA. Dette gjør det mulig å tilby lading til skip med batterielektrisk fremdrift, og drift av elektriske maskiner og kjøretøy i havneområdet.

Når den nye transformatorstasjonen ved Tollboden står ferdig i 2025, økes kapasiteten til landstrømanlegget for cruiseskip fra 13,4 MVA til opptil 16 MVA. Dette vil styrke mulighetene for å forsyne cruiseskip med både landstrøm og ladestrøm.

Kristiansand Havn utreder også løsninger for lagring og bunkring av fremtidige alternative drivstoff, og ser på muligheten for å utvikle seg til et regionalt knutepunkt for distribusjon av energi til sjø-, vei- og lufttransport.

Gjennom deltakelse i forskningsprosjektet FME MarTrans, ledet av SINTEF, følger havna utviklingen innen energiomstilling i maritim sektor. Prosjektet omfatter blant annet landstrømsinfrastruktur, lagring og distribusjon av alternative drivstoff, og hvordan omstillingen kan skje med hensyn til natur og samfunn.

Havna deltar også i flere nasjonale samarbeid for grønn omstilling, blant annet i prosjektene Utslippsfri Oslofjord og Grønn Jyllandskorridor, som tar sikte på å utvikle utslippsfrie sjøtransportkorridorer mellom Norge og kontinentet.

Utslipp til sjø:

Det har ikke vært uønskede hendelser med utslipp til sjø i 2024. Akutte utslipp er et prioritert område i havnas beredskapsplan, og det gjennomføres jevnlig øvelser i samarbeid med brannvesenet, Interkommunalt utvalg mot akutt forurensning (IUA) og Kystverket.

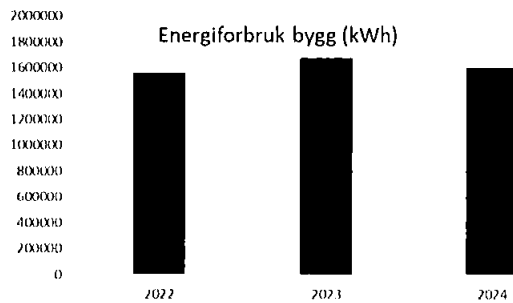
Årsmelding 2024 – Kristiansand havn IKS

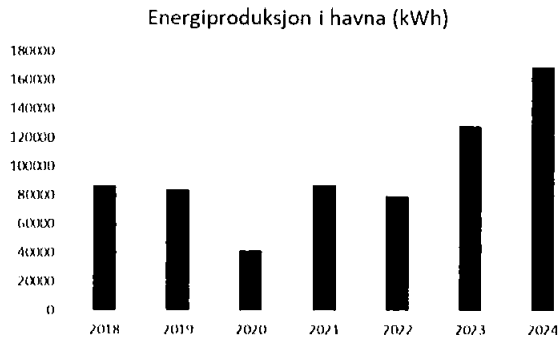
Havna har også gode rutiner for oppsamling og håndtering av grus og strøsand etter vinterdrift. Dette bidrar til å redusere utslipp av mikroplast, tungmetaller og andre miljøskadelige stoffer, som ellers kunne endt i sjøen.

Energiforbruk/-produksjon:

Energiforbruket i havnas bygningsmasse holdt seg stabilt i 2024, med et samlet forbruk på om lag 1,6 millioner kilowattimer. Kristiansand Havn har som mål å redusere sitt spesifikke energiforbruk med 20 prosent innen 2030.

Samtidig økte havnas egen energiproduksjon fra solcelleanlegg på tak fra 130 000 til 170 000 kilowattimer i løpet av året. Målet er å trappe opp den lokale produksjonen til 1 gigawattime innen 2030.

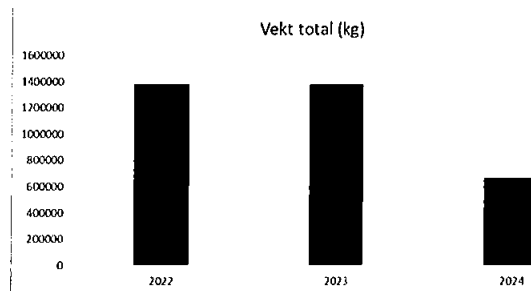

Årsmelding 2024 – Kristiansand havn IKS

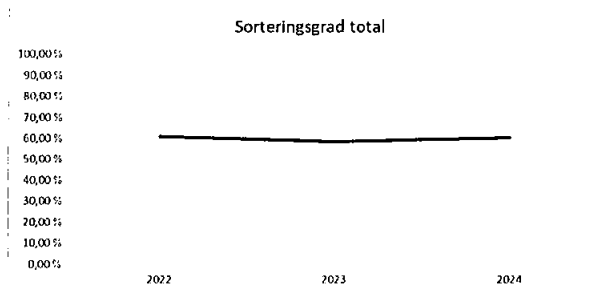

Forbruk og avfall:

Kristiansand Havn leverte mindre avfall gjennom renovasjonsselskapet Retura i 2024 sammenlignet med året før. Hovedårsaken er redusert mottak av avfall fra offshorefartøy, som normalt leverer store mengder under lengre serviceopphold ved kai.

Den samlede sorteringsgraden for avfall – som inkluderer både havnas eget avfall og avfall fra skip – har de siste årene ligget stabilt på rundt 60 prosent, og dette var også tilfellet i 2024. Ett av havnas miljømål er å øke sorteringsgraden for eget avfall til 90 prosent innen 2027.

Havna har høy oppmerksomhet på renhold i havneområdene, og gjennomfører jevnlige ryddeaksjoner. I 2024 ble det også anskaffet nye avfallsbeholdere med komprimator, appstyrt låsesystem og tømmevarsling til fellesarealene på Fiskebrygga. Dette har bidratt til bedre kapasitet og orden i publikumsområdene – særlig i høysesongen.

Årsmelding 2024 – Kristiansand havn IKS

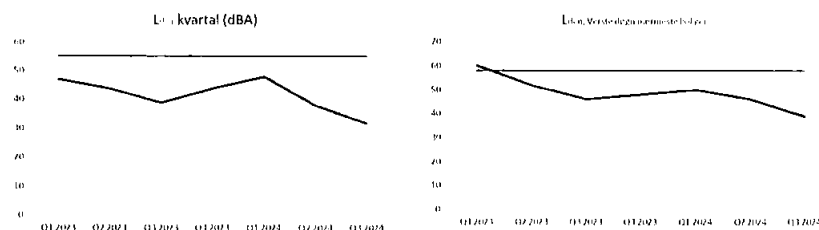

Støy:

Kristiansand Havn gjennomfører jevnlige støymålinger i Kongsgård. Basert på disse målingene beregnes kvartalsvise gjennomsnittsverdier for døgnvektet støy (Lden), i tillegg til registrering av det mest støybelastede døgnet – i henhold til reguleringsbestemmelsene for Kongsgård/Vige.

Målingene, utført av ekstern støykonsulent, viser at støybelastningen i området var lavere i 2024 enn året før. Alle registrerte verdier ligger godt under de fastsatte grenseverdiene i reguleringsplanen.

Når skip kobles til landstrøm ved kai, reduseres støyen fra skipet med typisk 10–15 dB – et viktig tiltak for et bedre nærmiljø i havneområdene.

Kvalitet

Høsten 2024 ble Kristiansand Havn sertifisert etter ISO 9001:2015-standarden for kvalitetsledelse. Sertifiseringen markerer et viktig skritt i arbeidet med å systematisere, effektivisere og digitalisere havnas tjenester.

Et tydelig eksempel på denne utviklingen er innføringen av et nytt digitalt avvikssystem. I løpet av 2024 ble det registrert 205 hendelser av ulik alvorlighetsgrad, noe som gir verdifull innsikt og grunnlag for forbedring.

Gjennom standardisering og effektivisering har havna også klart å halvere tidsbruken til fortøyningsbåten ved cruiseanløp – en gevinst både for økonomien og miljøet.

Endringer og resultater i ledelsessystemet gjennomgås årlig i «ledelsens gjennomgang», der det også vurderes behov for justeringer og nye mål.

Helse og sikkerhet

Med sertifiserte ledelsessystemer for både miljø (ISO 14001) og kvalitet (ISO 9001) på plass, er det besluttet å integrere havnas HMS-arbeid i det samme systemet. Arbeidet med å sertifisere Kristiansand Havn etter ISO 45001:2015 for arbeidsmiljø og sikkerhet er nå i gang, og sertifiseringen forventes fullført innen første kvartal 2026.

Årsmelding 2024 – Kristiansand havn IKS

Utvikling 2024

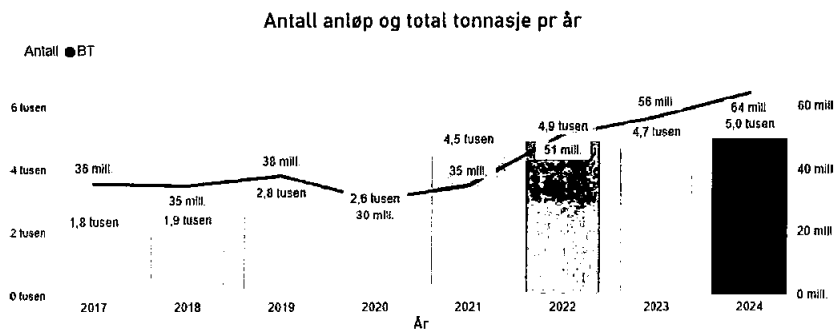
Kristiansand Havn IKS forvalter havnedistriktene i både Kristiansand og Lindesnes kommuner, etter sammenslåingen av Kristiansand og Mandal havn i 2021. Dette har gitt utslag i statistikken, særlig når det gjelder antall anløp og mengde gods over kai. På enkelte områder finnes det derfor ikke fullstendig historisk sammenligningsgrunnlag. Årsrapporten for 2024 er den fjerde siden etableringen av Kristiansand Havn IKS, og kan på enkelte punkter ikke sammenlignes direkte med rapporteringene fra de tidligere kommunale foretakene.

Havnens aktivitet måles i hovedsak gjennom tre nøkkeltall: antall anløp, tonnasje og last i tonn. Antall anløp sier noe om hvor mange skip som ankommer, mens tonnassen viser skipenes samlede lasteevne – inkludert last, drivstoff og forsyninger. Last i tonn viser den faktiske mengden gods som lastes eller losses over kai.

I Lindesnes havnedistrikt har det i 2024 ikke vært anløp knyttet til ferge eller containertrafikk. For disse segmentene brukes derfor historiske data fra Kristiansand havnedistrikt, slik at statistikken fortsatt gir et relevant sammenligningsgrunnlag.

Kristiansand Havn er ledende nasjonalt på landstrøm, og var den første havnen i Norge med landstrømmanlegg til cruiseskip. Havna deltar aktivt i både Environmental Port Index (EPI) og Environmental Ship Index (ESI), og belønner miljøvennlige fartøy gjennom differensierte havneavgifter.

Det totale antallet anløp i 2024 var 4 966, med en samlet bruttotonnasje på 64 millioner. I april ble Lagmannsholmen utnyttet til fulle, med over sju skip ved kai og 1 235 meter kaikant i samtidig bruk.

I 2024 opplevde Lindesnes havnedistrikt en markant økning i anløp og håndtering av sand, stein og tømmer. Volumene utgjorde et viktig bidrag til den totale godsmengden i Kristiansand Havn IKS, og representerer de høyeste nivåene siden sammenslåingen av Kristiansand og Lindesnes havnedistrikter i 2021.

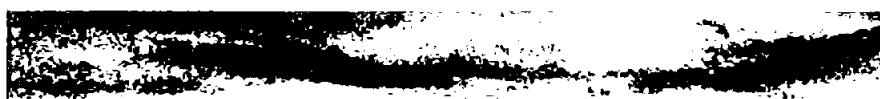
Fergetrafikken har vært stabil gjennom året, med jevnlig anløp fra både Color Line og Fjord Line. Samtidig merkes effekten av konkursen i Holland Norway Lines, som har ført til redusert tilbud og lavere passasjerfall sammenlignet med tidligere år.

Årsmelding 2024 – Kristiansand havn IKS

Cruisesesongen startet uvanlig tidlig – allerede i januar – og 2024 ble dermed det første året med cruiseanløp i samtlige måneder. Selv om vi ikke nådde rekordnivåene fra 2023, var interessen fra cruiseoperatørene fortsatt høy, og anløpsplanene for 2025 ser svært lovende ut.

Innen offshoresegmentet har vi hatt færre liggedøgn, som følge av økt etterspørsel og høyere aktivitet i markedet. Samtidig har vi hatt besøk av flere profilerte fartøy, inkludert *Skandi Hera*, *Siem Challenger*, *Joides Resolution* og *Pioneering Spirit*. Disse anløpene har gitt betydelige ringvirkninger for det lokale næringslivet.

Årsmelding 2024 – Kristiansand havn IKS

Passasjertransport

Ferge

Fergeterminalen i Kristiansand har hatt høy aktivitet i 2024, med en økning i antall anløp fra 1 293 i 2023 til 1 569 i 2024. En viktig årsak til veksten er at Fjord Line lanserte en ny kveldsavgang på ruten Hirtshals–Kristiansand. Avgangen ble seilt med MS *Stavangerfjord* og MS *Bergensfjord*, og skipene fortsatte videre til Stavanger og Bergen som en ny norsk innenriks nattrute.

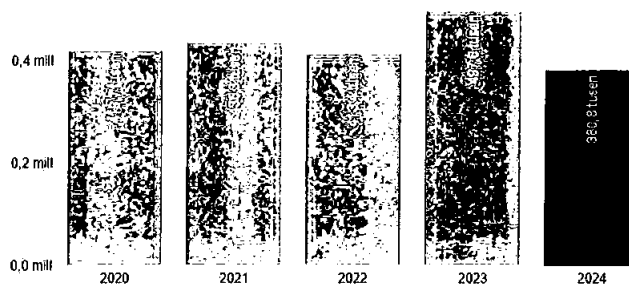
Color Line har opprettholdt sine to daglige avganger mellom Kristiansand og Hirtshals med *SuperSpeed*, og rutetilbudet samlet sett har bidratt til godt passasjergrunnlag. I løpet av 2024 reiste 1,3 millioner passasjerer gjennom fergeterminalen. Dette er noe lavere enn rekordåret 2023, hovedsakelig som følge av konkursen i Holland Norway Lines. I juli alene var det i snitt 11 000 reisende daglig innom terminalen.

Godsvolumene over fergeterminalen har derimot hatt en nedgang. I 2024 ble det fraktet 380 800 tonn, sammenlignet med 497 600 tonn i 2023. Samtidig viser tallene at tidligere ruter til Nederland og Tyskland ikke tappet eksisterende ruter for passasjerer eller gods, men snarere åpnet nye markeder. Dette tyder på at det finnes vekstpotensial for nye eller gjenopprettede ruter – særlig når det planlagte tredje fergeleiet står klart.

Sammenlignet med 2022 er nivået i 2024 tilnærmet likt, noe som indikerer en stabilisering etter de store svingningene i 2023.

Fun fact: Fergeterminalen håndterer mer enn bare passasjerer og tradisjonelt gods. I august 2024 ble en sibirsk amurtiger transportert fra Dyreparken i Kristiansand til Ljubljana Zoo i Slovenia – via *SuperSpeed* og Hirtshals. Det illustrerer hvor mangfoldig og verdifull fergetransporten er for både regionens næringsliv og logistikkbehov.

Antall tonn

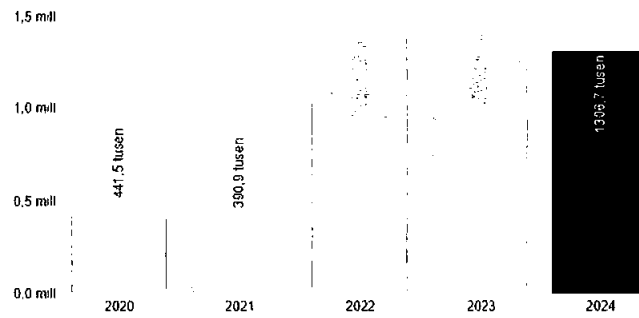

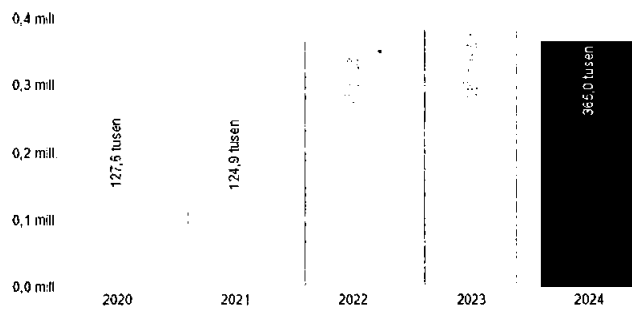
Årsmelding 2024 – Kristiansand havn IKS

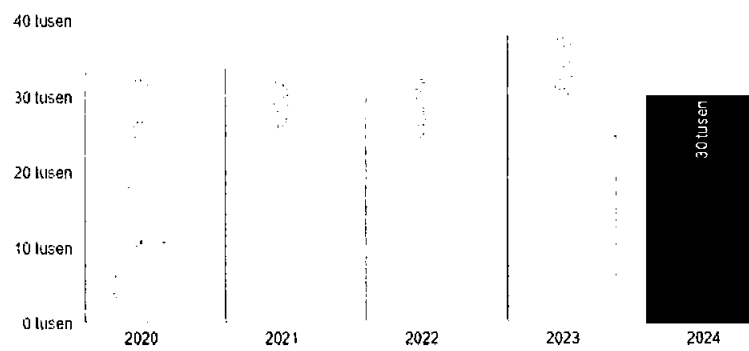
Antall passasjerer

Antall personbiler

Antall lastebiler/løshengere

Årsmelding 2024 – Kristiansand havn IKS

Cruise

Kristiansand Havn hadde et solid cruiseår i 2024, med totalt 320 446 passasjerer fordelt på 131 anløp fra 59 ulike skip. Selv om dette er en nedgang fra rekordåret 2023, ligger passasjertallet fortsatt godt over nivåene fra tidligere år, og bekrefter at Kristiansand forblir en attraktiv cruisehavn.

For første gang ble det registrert cruiseanløp i samtlige måneder, noe som understreker den voksende interessen for helårs cruise. Denne utviklingen er et resultat av målrettet arbeid med å tiltrekke anløp utenfor sommersesongen.

Årets første cruise kom allerede i januar, da *AIDAnova* anløp med 6 589 passasjerer og 1 401 besetningsmedlemmer om bord. Til tross for kraftig snøfall og stengte skoler, holdt havna alle kaiene åpne og sørget for trygg ankomst. Havnepersonellet jobbet kontinuerlig med snørydding, og innsatsen bidro til en god opplevelse for både gjester og mannskap.

Tidlig i 2024 ble nye fortøyningspullerter ferdigstilt. Tiltaket har fått svært gode tilbakemeldinger fra rederier og kapteiner, og bidrar til tryggere og mer værrobust kaioperasjon gjennom hele året.

Et annet høydepunkt kom i september, da *Mein Schiff 3* anløp Mandal som en del av Full Metal Cruise XI. Opprinnelig skulle cruiset til Bergen og Ålesund, men ble omdirigert grunnet uvær. Med kort varsel ble det mobilisert et imponerende vertskap i samarbeid med Visit Lindesnes, Buen kulturhus og lokalt næringsliv. Over 2 500 passasjerer besøkte Mandal, og det ble arrangert en utsolgt konsert i Buen kulturhus samme kveld. Dette var det tredje cruiseanløpet til Mandal i 2024 – og viser byens økende attraktivitet som cruisedestinasjon. For 2025 er det meldt 11 anløp, og hele 22 i 2026.

I Kristiansand gjennomførte *MS Trollfjord* en såkalt turn-around-operasjon – der et cruise avsluttes, nye passasjerer går om bord og skipet starter neste reise. Dette viser at havna har kapasitet til mer komplekse logistikkoperasjoner, og markerer et viktig steg mot å etablere Kristiansand som snuhavn for cruise.

Miljøarbeidet er også styrket i 2024. Aldri før har så mange cruiseskip koblet seg til landstrøm i Kristiansand. Dette gir betydelige utslippsreduksjoner og gjør havna til et attraktivt valg for

Årsmelding 2024 – Kristiansand havn IKS

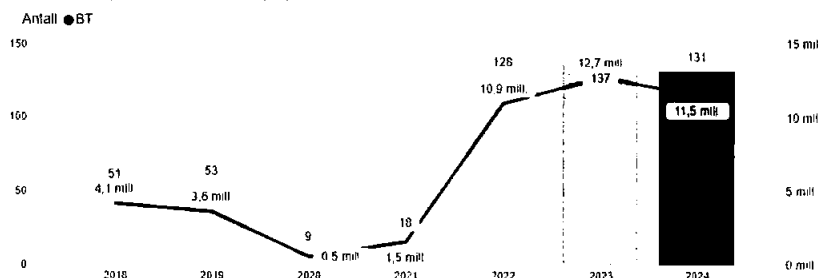

miljøbevisste rederier. Fra og med 2026 vil det være krav om landstrømtilkobling for alle cruiseskip som anløper Kristiansand.

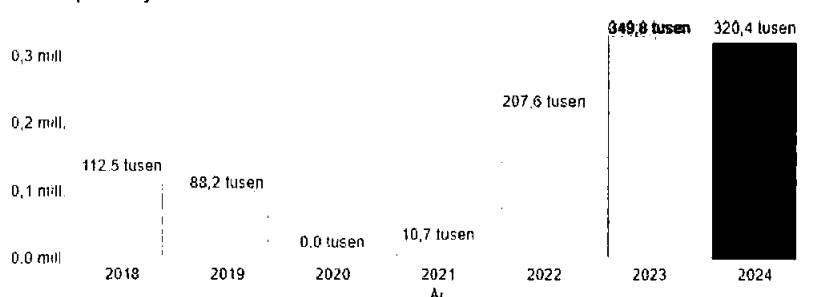
Havna samarbeider også med rederier og avfallsbransjen om bedre kildesortering og materialgjenvinning. Tiltakene støtter opp under arbeidet med å bli en mer bærekraftig cruisedestinasjon.

Bookingtallene for de kommende årene viser tydelig vekst. Dette styrker grunnlaget for videre investeringer i både havnas og regionens infrastruktur, og bekrefter Kristiansands posisjon som en sentral aktør i det norske cruisebildet.

Antall anløp og total tonnasje pr år

Antall passasjerer

Godstransport

Kristiansand Havn har godstransport i flere segmenter slik som på fergene, ved bulklast, stykkgoods og over containerterminalen. Det går bulk- og stykkgoods over flere av havnas kaier, men hovedsakelig containerterminalen, havneavsnitt nord, Gismerøya og Strømsvika. Den lasten måles hovedsakelig i tonn, mens tømmer måles i kubikk. Under er kubikk omregnet til tonn.

Diagrammet under viser kun historiske tall fra Kristiansand Havn KF, men fra 2021 er tall som inkluderer gods over kaikant i både Kristiansand og Lindesnes havnedistrikt – altså totalt for Kristiansand Havn IKS.

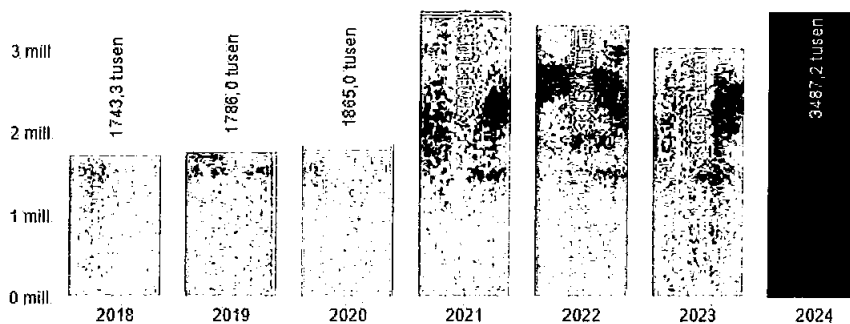
Årsmelding 2024 – Kristiansand havn IKS

Kristiansand Havn håndterer gods i flere segmenter – via ferger, bulklast, stykkgoods og containertrafikk. Godset går over flere kaier, men de viktigste knutepunktene er containerterminalen, Havneavsnitt Nord, Gismerøya og Strømsvika.

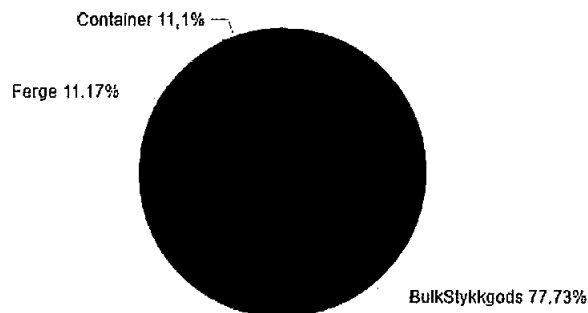
Godsmengdene måles i hovedsak i tonn, mens tømmer rapporteres i kubikkmeter. I statistikken under er tømmeret omregnet til tonn for å sikre sammenlignbarhet.

Antall gods i tonn Kristiansand Havn IKS

Kakediagrammet under viser hvordan den totale godsmengden fordeler seg på de ulike godssegmentene.

Antall gods i tonn Kristiansand Havn IKS

Containerterminalen

Containervolumet i Kristiansand Havn fraktes utelukkende over containerterminalen på Lagmannsholmen. Volum måles i TEU (Twenty-foot Equivalent Unit), som er den internasjonale standarden for containerkapasitet. Kristiansand betjenes av fire rederier – Baltic Line, Unifeeder, Viasea og MSC – med ruter til flere europeiske havner.

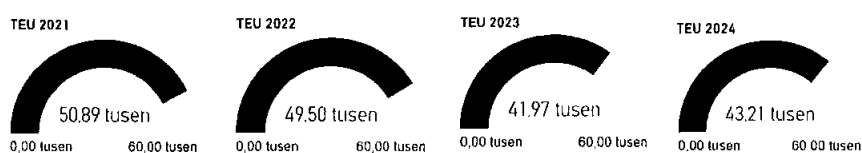

Arsmelding 2024 – Kristiansand havn IKS

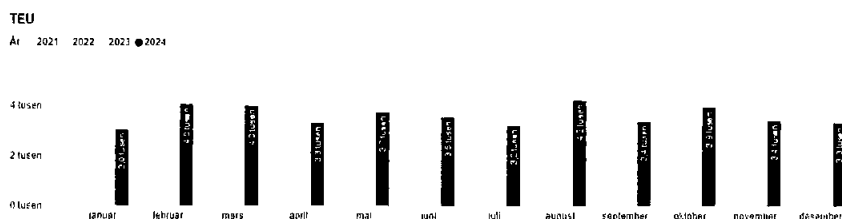

I 2024 ble det håndtert 43 210 TEU ved containerterminalen, en økning fra 41 970 TEU i 2023. Til sammenligning ble det håndtert 49 500 TEU i 2022 og 50 890 TEU i 2021. Økningen i 2024 kan indikere en begynnende stabilisering etter to år med nedgang. Av årets volum utgjorde 19 489 containere full last, mens 8 491 var tomme.

Nedgangen de siste årene skyldes blant annet økt bruk av større containerskip med krav om dypere kaier enn det Kristiansand Havn per i dag kan tilby på Lagmannsholmen. Dette er en kjent utfordring som har vært løftet helt tilbake til årsrapporten for 2014.

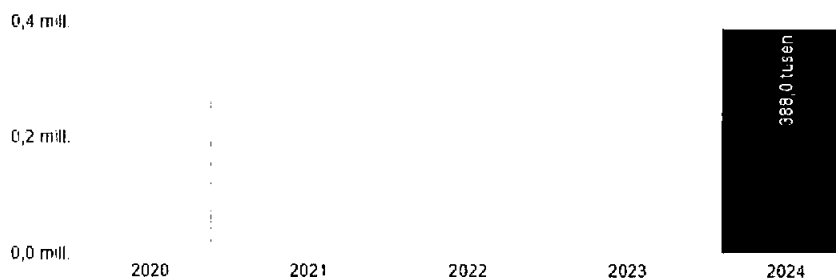

Kai 36

Målt i tonn har godsmengden over containerterminalen likevel gått noe ned, fra 406 600 tonn i 2023 til 388 000 tonn i 2024 – til tross for økningen i antall TEU. Dette skyldes lavere gjennomsnittsvekt per container som inkluderer de tomme.

Tonn

Terminalen håndterer et bredt spekter av varer, fra prosessindustriens innsatsfaktorer til sesongvarer som juletrær, fyrverkeri og hagemøbler. Blant spesifikke varer kan det nevnes

Årsmelding 2024 – Kristiansand havn IKS

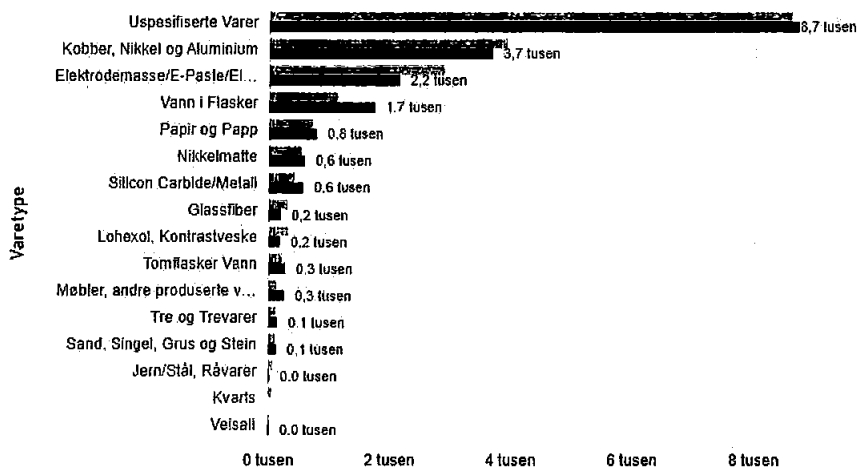

en mindre økning i import av flaskevann. Det er også en stor andel uspesifiserte varer og containere med blandet innhold.

Den svake norske kronen mot euro har endret handelsmønstre, men flere av havnas største kunder, særlig innen prosessindustrien, har holdt aktivitetsnivået stabilt.

Antall containere med last

År ● 2023 ● 2024

Kristiansand Havn har lenge vært oppmerksom på dybdebegrensningene ved kai 9. Etter oppmålingsprosjektet som ble gjennomført i senere år, har havna fått detaljerte dybdekart som viser at flere skip har svært små marginer ved inn- og utseiling. Det observeres nå at enkelte rederier reduserer last før avgang fra forrige havn for å sikre trygg ankomst til Kristiansand.

Årsmelding 2024 – Kristiansand havn IKS

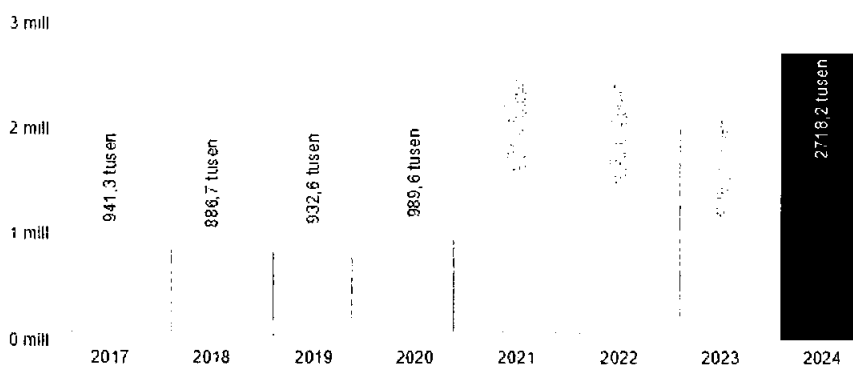

Bilde viser fullt unyttet kai kapasitet i Kongsgård (Foto: Isabelle-Louise Aabel)

Bulk- og stykkgods

Den samlede mengden bulk- og stykkgods i Kristiansand Havn IKS økte fra 2023 til 2024. Økningen skyldes primært høyere aktivitet i Lindesnes havnedistrikt, mens Kristiansand havnedistrikt hadde en nedgang i samme periode.

Antall gods i tonn Kristiansand Havn IKS

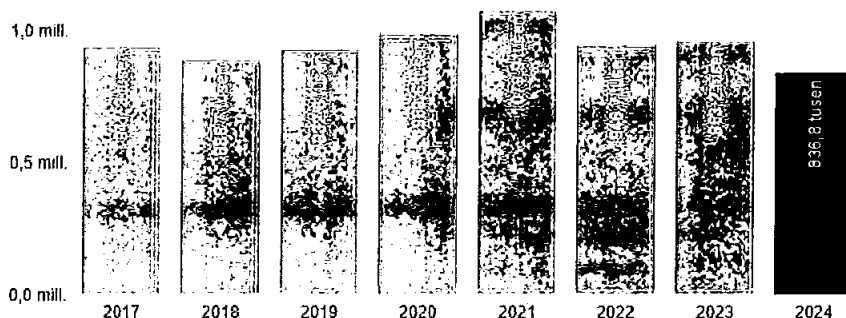
I Kristiansand startet året med høy aktivitet på Kongsgård, blant annet med gjennomføring av STS-operasjoner (skip-til-skip) tilsvarende nivået i 2023. En syreoperasjon i 2023 bidro imidlertid med rundt 40 000 tonn mer last enn tilsvarende operasjoner i 2024. Dette forklarer mye av nedgangen i tonnlast, fra 963 200 tonn i 2023 til 836 800 tonn i 2024.

Årsmelding 2024 – Kristiansand havn IKS

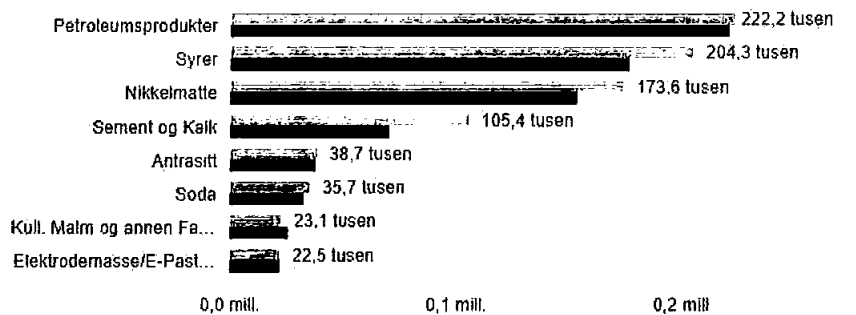
Et annet positivt bidrag kom fra bulkskipet *MV CSL Elbe*, som lå i havna hele første tertial grunnet reparasjon. Skipet var ikke budsjettert, men oppholdet førte til gode ringvirkninger for næringslivet og en positiv økonomisk effekt for havnas bulk- og stykkgoodssegment.

Antall gods i tonn Kristiansand Havnedistrikt

Antall gods i tonn Kristiansand Havnedistrikt

År ● 2023 ● 2024

I Lindesnes havnedistrikt var veksten betydelig, med en økning fra 1 200 800 tonn i 2023 til 1 881 400 tonn i 2024 – det høyeste nivået registrert siden sammenslåingen i 2021. Den største driveren var steintransport, som økte fra 801 400 tonn til 1 452 000 tonn. Store deler av steinen går til havneutbygginger i Europa.

Skogsindustrien har også hatt økning, fra 262 888 tonn i 2023 til 316 300 tonn i 2024 – også dette et rekordnivå siden sammenslåingen. Det meste av tømmeret eksporteres til Sverige og Tyskland, med noe eksport til Baltikum. I tillegg eksporteres store mengder flis til Danmark, hvor det brukes i strømproduksjon. Det vurderes nå en utvidelse av tømmerkaien for å kunne håndtere to skip samtidig, noe som vil bidra til bedre effektivitet for næringslivet.

Årsmelding 2024 – Kristiansand havn IKS

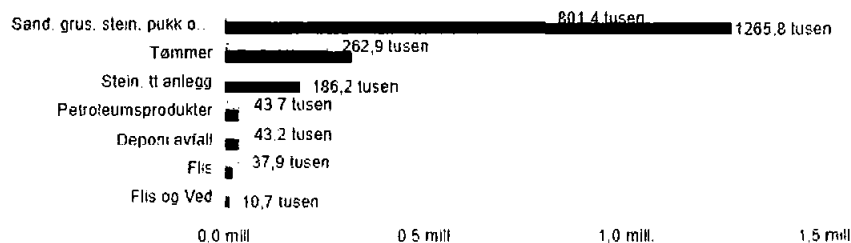

Det ble totalt registrert 516 anløp til Kleven, Gismerøykaia, Strømsvika og Sodevika i 2024 – en økning fra 399 anløp året før. Den økte aktiviteten har også avdekket en sentral utfordring: begrenset kaikapasitet. Dette gjør det vanskelig å imøtekomme behovet fra aktører som frakter annet gods enn tømmer og stein, og setter grenser for videre vekst.

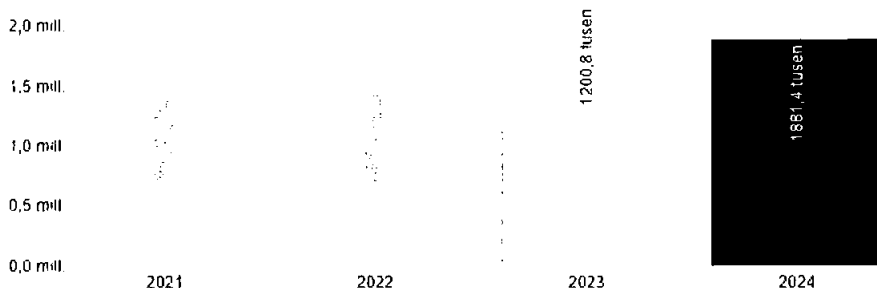
Klevenkaia hadde spesielt høy aktivitet i 2024, både i antall anløp og kaidøgn. Ekstra gledelig er det at fiskefartøyet *Sille Marie* har benyttet kaien i lengre perioder med tilkoblet landstrøm i påvente av nye tokt. Det mobile landstrømsanlegget ble også brukt i Mandal i forbindelse med marinefartøyet *KNM Storm*.

Antall gods i tonn Lindesnes Havnedistrikt

År 2023 ● 2024

Antall gods i tonn Lindesnes Havnedistrikt

Årsmelding 2024 – Kristiansand havn IKS

Bilde viser Espen Hasle og Paul Janssen under Nexans Aurora sitt anløp hvor en Bollard Pull test ble gjennomført. Foto: Natalia Smirnova

Offshore og fornybar

Aktiviteten innen offshore- og fornybarnæringene økte i 2024 sammenlignet med året før. De fleste anløpene var knyttet til vedlikehold og klargjøring for nye oppdrag. Markedet har styrket seg, og antallet fartøy i opplag er betydelig redusert. Selv om dette gir færre kaidøgn og lavere inntekter for havna, er utviklingen positiv – den vitner om et aktivt marked og høy etterspørsel etter fartøykapasitet.

Kristiansand Havn har over tid utviklet gode fasiliteter og tjenester for offshore- og fornybarsegmentet, både for liggedøgn i påvente av oppdrag og ved planlagt vedlikehold. I tett samarbeid med det lokale næringslivet tilbys et bredt spekter av tjenester, noe som gir betydelige ringvirkninger.

Miljøfokus i bransjen er stadig sterkere. Landstrøm er nå en forventet standard – ikke lenger unntaket. Dette gir utslippsreduksjoner og gjør Kristiansand Havn til et attraktivt valg for miljøbevisste operatører.

I mars hadde vi besøk av *Nexans Aurora*, som gjennomførte en såkalt bollard pull-test – en måling av skipets trekkraft. Kristiansand Havn hadde ansvar for hele landoperasjonen, inkludert oppkobling med taubåt, montering med hjullaster og kontinuerlig overvåkning av både lastecelle og skipstrafikk. Testen varte i 48 timer og krevde høy presisjon fra erfarent mannskap hos både Kristiansand Havn og samarbeidspartneren Norship. Operasjonen ble gjennomført med stor suksess.

Skandi Hera anløp havna for reparasjoner og ombygging. Blant annet ble en hiv-kompensert offshorekran på 140 tonn montert av National Oilwell Varco, og det ble gjennomført lastetester. Også andre aktører – som OneCo, GOT Vinje, Hydraspec, Seafront, HMI, DNV og Norship – har vært involvert i prosjekter i havna i løpet av året.

Årsmelding 2024 – Kristiansand havn IKS

Flere andre fartøy har også vært innom for vedlikehold, testing og mannskapsbytter:

- *Eagle Bergen* gjennomførte oppgraderinger og krantester.
- *Siem Stingray* og *Seven Kestrel* anløp for mannskapsbytte og mindre vedlikehold.
- *Siem Challenger* var inne for testing etter flere år i opplag.
- *Seven Falcon* utførte DP-tester.
- *Normand Pacific* gjennomførte krantester og mannskapsbytte.
- *NKT Victoria* har hatt flere korte opphold for bemanningsbytte og service.

Et av årets mest bemerkelsesverdige besøk var *Pionøring Spirit*, verdens største konstruksjonsskip, som ankom i april for å lagre en stor utstyrcontainer i Korsvik. Containeren er tilkoblet landstrøm og genererer lagringsinntekter for havna.

Kristiansand Havn jobber aktivt med å utvikle og styrke relasjonene til rederier i offshore- og fornybarsektoren. Samtlige anløp i 2024 har skapt betydelige verdier for det lokale næringslivet, og viser hvor viktig det er at Kristiansand kan tilby kaiplass og fasiliteter til denne delen av den maritime industrien.

Fiskeri

I 2024 ble det registrert 924 fiskerianløp i Kristiansand Havn, en nedgang fra 1 180 anløp i 2023. Denne reduksjonen skyldes i stor grad økte drivstoffpriser som følge av internasjonale sanksjoner, som har gjort det økonomisk utfordrende for deler av fiskeflåten i Agder å opprettholde normal drift.

Det pågår en aktiv diskusjon om arealfordeling på Gismerøya, spesielt med tanke på balansen mellom fiskeri og offshore havvind. Det er avgjørende at fiskerinæringen fortsatt involveres i planene for området, for å sikre deres interesser og behov.

Videre er det planlagt flere landbaserte oppdrettsanlegg i regionen. Disse anleggene forventes å øke skipsanløpene til havnens kaier, noe som kan bidra positivt til fiskerisektoren og tilhørende næringer.

Årsmelding 2024 – Kristiansand havn IKS

Foto: Trygve Emil Tønnesen

Infrastruktur

Virksomheten knyttet til infrastruktur i Kristiansand Havn IKS har hatt stabile leieinntekter i 2024, med et resultat som ligger 1,5 millioner kroner over budsjett. Samtidig har kostnadene til drift og vedlikehold vært høyere enn planlagt, med et merforbruk på 2 millioner kroner. Av dette utgjør vedlikehold på kran omtrent 1,3 millioner, mens resterende avvik gjelder bygningsmassen.

Oppfølging og utvikling av større strategiske prosjekter, som Gartnerløkka og ny fergeterminal, trekker på interne ressurser i organisasjonen. Prosjektene krever innsats på tvers av avdelinger, og dette påvirker den totale ressursutnyttelsen i infrastrukturforvaltningen.

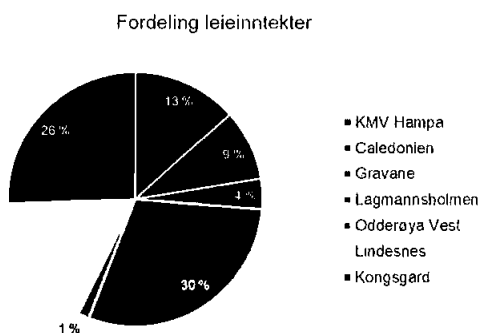
I november 2024 kjøpte Kristiansand Havn IKS selskapet Tømmerkaia AS samt arealene SHA2 og BI2 i Strømsvika i Lindesnes kommune. Arealet er regulert til havneformål og inngår nå i den ordinære driften av selskapet. Tømmerkaia AS har ingen ansatte og kjøper alle nødvendige tjenester fra Kristiansand Havn og eksterne leverandører. Siden oppkjøpet ble gjennomført sent på året, har det hatt begrenset regnskapsmessig betydning i 2024.

Oppkjøpet representerer en styrking av den interkommunale satsingen på sjøtransport og underbygger Kristiansand Havns rolle som regional utviklingsaktør for næringslivet i Agder.

Årsmelding 2024 – Kristiansand havn IKS

Grafen under viser leieinntektene fordelt på de ulike områdene:

Videreformidling av landstrøm ga et positivt resultat på 6,1 millioner kroner i 2024, som går til å dekke kostnader knyttet til kapital, forvaltning og vedlikehold. Resultatet var likevel 2,9 millioner kroner lavere enn budsjett, noe som i hovedsak skyldes færre tilkoblinger fra offshorefartøy enn forventet.

Samtidig har antallet tilkoblinger fra cruiseskip vært høyere enn planlagt, og dette har delvis kompensert for svikten innen offshore. Både inntekter og kostnader knyttet til landstrøm varierer i takt med antall skip som kobler seg til anlegget.

Drift og vedlikehold

En rekke mindre og større prosjekter innen drift og vedlikehold er gjennomført i 2024 og vil delvis videreføres i 2025.

Blant de viktigste tiltakene er utbedring av erosjonssikring ved fergepiren og utskifting av belysning i både Tuben og bak kai 35. Fellesarealene ved fergeterminalen er oppgradert, med nytt parkeringsområde for busser og utskifting av innvendig heis. Første etasje i havnekontoret – havnevakta – er også bygget om og tilpasset dagens behov. Havna har gjennomført anbudskonkurranse for forsikringstjenester, som resulterte i skifte av leverandør fra mars 2024. Det er også valgt ny samarbeidspartner for omsetning på Pir 10 etter gjennomført konkurranse.

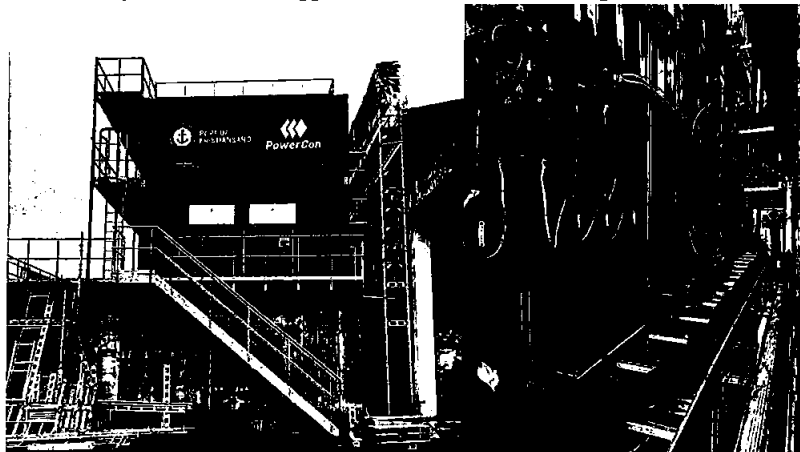
I Skagerakkfisk-bygget er ventilasjonsanlegget i andre etasje oppgradert. Arbeidet med å rive og sikre den kondemnerte delen av Klevenkaia er foreløpig ikke igangsatt. Grøntanleggene i Fiskebrygga-området er under rebeplanting, og det er plassert ut fire nye avfallsbeholdere med komprimator, solcelledrevet oppstyring og tømmevarsling. Porten ved Shellkaia er flyttet, og ny nettstasjon er etablert av nettselskapet.

Et nytt adgangskontrollsystem for hele havneområdet er nå installert og satt i drift, med kun mindre sluttarbeider gjenstående.

Årsmelding 2024 – Kristiansand havn IKS

Nytt landstrømsanlegg i containerterminalen er ferdigstilt i 2024.

Det er søkt om ENOVA støtte til infrastruktur til landstrøm i Strømsviga og Havneavsnitt Nord. Strømsviga nådde ikke opp, men KH fikk 1,5 mill til effektforsterkning i Kongsgård.

Videreformidlet landstrøm med estimat på utslippsreduksjoner siste årene:

2024:	6,2 mill kWh	gir estimert reduserte utslipp på	ca. 4 800 tonn CO2 ekv.
2023:	6,6 mill kWh	gir estimert reduserte utslipp på	ca. 5 000 tonn CO2 ekv.
2022:	8,7 mill kWh	gir estimert reduserte utslipp på	ca. 6 700 tonn CO2 ekv.
2021:	18,9 mill kWh	gir estimert reduserte utslipp på	ca. 14 400 tonn CO2 ekv.
2020:	23,3 mill kWh	gir estimert reduserte utslipp på	ca. 17 800 tonn CO2 ekv.

For øvrig henvises til beskrivelse av enkelt prosjekt under investeringer og kapittel om Klima og miljø.

Årsmelding 2024 – Kristiansand havn IKS

Foto: Trygve Emil Tønnesen

Foto: Jan Frode Ugland, Tress Design

Investeringsprosjekter

Kristiansand Havn er inne i en periode med omfattende omstilling og utvikling, og det pågår nå planlegging og investeringer innenfor flere av havnas strategiske satsingsområder. Prosjekter som flytting av containerterminalen til Kongsgård, utbygging av Gartnerløkka og ny ringvei, samt transformasjonen av Lagmannsholmen og Caledonien, stiller store krav til prosjektorganisasjonen og tverrfaglig ressursbruk.

Parallelt med den tekniske og logistiske planleggingen pågår det også arbeid med grundige og realistiske økonomiske konsekvensvurderinger. Dette er nødvendig for å sikre at havna har tilstrekkelig bæreevne til å gjennomføre fremtidige investeringer, i tråd med kravene i havne- og farvannslovens § 32. Loven stiller krav om at det må være dokumentert realistisk finansiering for videre drift, vedlikehold og investeringer i havna.

I tillegg til de store prosjektene gjennomføres det løpende mindre vedlikeholds- og utbedringstiltak gjennom året. Nedenfor følger en oversikt over pågående investeringsprosjekter.

2213 Utvikling av fergeterminalen

Prosjektet «Utvikling av fergeterminalen» pågår i perioden 2024–2026, og omfatter omfattende ombygging og tilpasning av dagens terminalområde. Bakgrunnen er den direkte påvirkningen fra Statens vegvesens Bypakke-prosjekt E18/E39 Gartnerløkka–Kolsdalen, som berører både havnas arealer og trafikkløsninger.

Statens vegvesens totalentreprenør, Eiffage Génie Civil, har ansvar for deler av ombyggingen, inkludert etablering og flytting av billettboder og nytt tollkontrollbygg. Arbeidene startet opp i oktober 2024, men har vært preget av enkelte forsinkelser. Kristiansand Havn har hatt særlig fokus på å sikre tilstrekkelig kapasitet for reisende i høysesong og helger, og dette har vært et sentralt tema i dialogen med involverte parter. Forholdene er regulert gjennom kjøpekontrakt inngått med Statens vegvesen sommeren 2023.

Havna vil selv stå som byggherre og finansiere ombyggingen av midtre og østre del av terminalområdet, med hovedarbeider planlagt i 2026. I 2024 har innsatsen hovedsakelig vært knyttet til planlegging og prosjektering – både i tilknytning til Eiffages arbeider og for egen kunngjøring av kommende entrepriser. I tråd med havnestyrets vedtak høsten 2023 belastes en større andel av kostnadene Kristiansand Havn KF.

Som del av prosjektet vil Eiffage også etablere to jernbanespor inn mot ferge-terminalbygget, i tillegg til å bygge om eksisterende containerspor mot Caledonien-området. Disse tiltakene vil bidra til å forbedre intermodal tilkobling og effektivitet.

Parallelt med pågående arbeid er forberedelser til videre utvikling av ferge-terminalen allerede i gang. Det legges til rette for fremtidig kapasitetsutvidelse, nye ruter og mulig etablering av nye rederier. Grunnundersøkelser er gjennomført, og i budsjettene for 2025–2028 er det satt av midler til prosjektering og forberedelser for et nytt fergeleie. Første fase omfatter rehabilitering av mer enn 100 år gamle kaier.

Prosjektet «Fremtidens fergehavn» er startet opp, og det skal etableres både styringsgruppe og referansegruppe i samarbeid med aktuelle rederier.

Årsmelding 2024 – Kristiansand havn IKS

Totalt budsjett for prosjektet er 70,8 millioner kroner, hvorav 57,5 millioner kroner gjenstår per utgangen av 2024.

2215 Kontorbygg, nytt tollbygg i vest (for kjørende)

Som følge av utbyggingen av E18/E39 Gartnerløkka–Kolsdalen må tollkontrollen for kjørende kjøretøy flyttes og etableres på nytt i vestre del av havneområdet.

I løpet av 2024 ble det vurdert å bygge opptil to etasjer med kontorlokaler over det nye tollkontrollområdet, med formål om fremtidig utleie. Dette ville forutsatt en tilleggsbestilling til Statens vegvesens totalentreprenør. Vurderingene viste imidlertid at kostnadsnivået ble for høyt i forhold til realistiske leiepriser, og planene ble derfor lagt til side.

Som følge av at Satellitten-bygget skal rives av Statens vegvesen, må det etableres midlertidige kontorløsninger for Fjord Line og godsekspedisjon våren 2025. Kostnadene til dette arbeidet vil først påløpe i 2025 og vil da belastes prosjektet.

Prosjektet har en bevilgning på 5 millioner kroner fra 2023, som per utgangen av 2024 fortsatt er ubenyttet.

2217 Ombygging fellesareal-terminalbygget

Prosjektet er igangsatt for å møte kapasitetsutfordringer i ventehallen for gående fergepassasjerer i 2. etasje på terminalbygget – særlig i høysesongen. Økt trafikk har tydeliggjort behovet for bedre publikumsfasiliteter og et mer moderne inngangsparti.

Gjennom 2024 er flere tiltak ferdigstilt: rivning av gamle billettskranker til Holland Norway Lines, flytting av hovedinngangen til byggets vestfasade, montering av skyvevinduer og etablering av et nytt uteareal med halvtak. Det er også bygget en takterrasse på Steinhallen med adgang fra ventehallen, tilpasset bruk i høysesongen.

Planlagt oppgradering av toalettanlegget i 2. etasje og eventuell ombygging av billettskrankene til felles bruk er ennå ikke igangsatt. Dette vil ses i sammenheng med det pågående Gartnerløkka-prosjektet og rivingen av Satellitten-bygget. I handlingsplanen er det foreslått å avsette 5 millioner kroner i 2025 til midlertidige kontorløsninger.

Etter oppstart ble det avdekket behov for ekstra tiltak knyttet til bærekonstruksjon og branntekniske forhold. Dette har medført høyere kostnader enn planlagt. Bevilgningen i 2024 var på 3,0 millioner kroner, men prosjektet hadde et merforbruk på 1,2 millioner ved årsslutt. I budsjettet for 2025 ble rammen derfor økt med ytterligere 5 millioner kroner i tråd med gjeldende handlingsplan.

2220 Utbedring av fending – Kai 1

Fenderløsningen på fergepiren, side B, har vist seg å ha en utforming som fører til skader ved anløp. I tillegg har slitasje over tid svekket både fenderpanelene og innfestingene. Undersøkelser viser behov for utskifting av energifangende elementer og deler av de bevegelige og faste festene til fenderpanelene.

Som en del av prosjektet skal det også gjennomføres en grundig kontroll av kaiforankringene for å identifisere eventuell korrosjon, sprekker eller annen strukturell svekkelse. Hensikten er å forebygge uønskede hendelser og sikre trygg og stabil bruk av kaia.

Årsmelding 2024 – Kristiansand havn IKS

Prosjektet inkluderer også erosjonssikring av sjøbunnen og betongmadrasser ved fergepiren. Den samlede bevilgningen til og med 2024 er på 6 millioner kroner, hvorav 3,8 millioner kroner fortsatt er ubenyttet ved utgangen av året.

5306 Fiskebrygga

Prosjektet har en vedtatt ramme på 6 millioner kroner fra budsjettåret 2015. Opprinnelig var planen å oppgradere deler av Fiskebrygga-området i samarbeid med leietakere, men prosjektet ble utsatt som følge av manglende avklaringer og interne prosesser hos leietakerne. Under koronapandemien ble planene ytterligere forsinket.

Deler av den opprinnelige bevilgningen er i ettertid omdisponert til andre tiltak. Blant annet vedtok havnestyret i sak 41/18 å finansiere ombygging av andre etasje i Havn- og Transportbygget (bygg 6302), etter forespørsel fra en speditør som hadde behov for mer plass. Ombyggingen inkluderte etablering av kontorlokaler og ny kantine for ansatte. Investeringen hadde et forbruk på 2,9 millioner kroner og gir avkastning på investert kapital, samtidig som det styrker havnas økonomi.

I sak 22/19 behandlet havnestyret også en oppgradering og utvidelse av parkeringsarealet foran Hotel Caledonien. Her ble det vedtatt en ramme på 1,4 millioner kroner.

Samlet forbruk innenfor prosjektets totale ramme er per 2024 på 4 millioner kroner.

6211 Pullerter cruise – Kai 10

Prosjektet ble ferdigstilt våren 2024 og omfattet etablering av nye fortøyningspunkter for cruiseskip ved Kai 10. Tiltaket ble gjennomført for å møte behovet knyttet til stadig større skip og lengre skrog.

Anlegget er nå i drift og har gått inn i sitt første drifts- og reklamasjonsår. Totalkostnaden endte på 11,4 millioner kroner, som er omtrent 600 000 kroner under budsjett. Prosjektet er klart for regnskapsmessig avslutning.

6314 Oppgradering bygg

Kristiansand Havn gjennomfører fortløpende oppgraderinger og vedlikehold av bygningsmassen for å sikre god verdiforvaltning, funksjonalitet, trygghet og et godt visuelt uttrykk. Flere viktige tiltak er fullført eller under arbeid i 2024.

Oppgraderingen av Gravane 7 (Loskontoret) er ferdigstilt. Arbeidet omfattet renovering av bad og toalett, etablering av nytt vaskerom og garderober, flytting av innvendige vegger, utskifting av vinduer samt installasjon av nytt ventilasjonsanlegg.

Et nytt oljevernberedskapslager for Kystverket er etablert på Shellkaia, med et nybygg på cirka 400 m² bak Kai 16. Dette styrker havnas beredskapskapasitet.

Fiskebrygga er et viktig byrom og utstillingsvindu for Kristiansand Havn. Havna har ansvar for utvendig vedlikehold, mens fiskehandlerne har ansvar for innvendige arealer. Det er utarbeidet skisseforslag for oppgraderinger i samarbeid med arkitekt Løvdahl, i tråd med de opprinnelige visjonene for bygget fra midten av 1990-tallet. Dialog med bygningsmyndighetene om innvendige endringer i første etasje pågår.

Fergeterminalbygget, opprinnelig fra 1920, har hatt ulike funksjoner gjennom tidene. I forbindelse med ombygging til kontor for tollvesenet, ble det avdekket fuktinntrengning som

Årsmelding 2024 – Kristiansand havn IKS

følge av sprekker i den pussede fasaden. Skadene er størst mot bysiden og østlig retning. En endelig tilstandsvurdering fra fagkyndig forventes overlevert i 2025.

I tillegg er det gjennomført flere mindre tiltak i tråd med havnas internkontroll og tilsynsmyndighetenes pålegg. Disse inkluderer utskifting av elektriske tavler og lysarmaturer, utbedring av jordfeil i eldre kabler, tiltak på heiser og ventilasjonsanlegg.

Samlet vedtatt ramme for prosjektet er 21,2 millioner kroner, hvorav 18,3 millioner kroner er benyttet per utgangen av 2024.

6315 Tiltak i Vestre havn

Prosjektet «Tiltak i Vestre havn» samler flere mindre investeringstiltak under én ramme, for å effektivisere gjennomføring og oppfølging. Den samlede vedtatte rammen for 2024 er på 10 millioner kroner, hvorav 4,9 millioner fortsatt var ubenyttet ved utgangen av året.

Følgende tiltak er inkludert i prosjektet:

- **Ny heis i fergeterminalbygget:** Heisen, som transporterer passasjerer mellom første og andre etasje, ble ferdigstilt i desember 2023. Totalkostnad: 1,5 millioner kroner.
- **Takløsning over salgsområdet ved Kai 10 (Pier 10):** Det er etablert en permanent takstruktur som gir beskyttelse for salgsboder og øker komforten for cruisepassasjerer. Løsningen har fått gode tilbakemeldinger. Totalkostnad: 0,5 millioner kroner.
- **Utskifting av kai-belysning ved Kai 35 og 36 i Kongsgård:** Eksisterende belysning er utdatert og energikrevende. Kai 35 er oppgradert i 2024. Totalt budsjett: 1,5 millioner kroner.
- **Ladestasjoner for kjøretøy og maskiner:** Økt behov for ladepunkter inne på Caledonien/Lagmannsholmen-området gjør dette til et prioritert tiltak. Overgangen til elektrisk utstyr er i positiv utvikling. Totalt budsjett over to år: 1 million kroner.
- **Vedlikehold av uteområder i Gravane:** Det er satt av 1 million kroner til oppgradering og vedlikehold av utearealer.

I tillegg til disse tiltakene omfatter prosjektet oppgradering av **Skagerakfisk-bygget**. Det er behov for oppgradering av tekniske installasjoner og innvendige overflater.

Ventilasjonsanlegget i kontordelen (2. etasje) flyttes ut av det trange mesaninetasjerommet og erstattes med nytt anlegg montert i samme etasje. Produksjonslokalet i 1. etasje vil fortsatt benytte nytt anlegg plassert i mesaninen. Samtidig byttes belysning til moderne standard, og det utføres oppgradering av maling og gulvbelegg. Kostnadsrammen for dette tiltaket er 4,5 millioner kroner.

6320 Påbygg Skagerakfiskbygg

Etter dialog med planavdelingen hos bygningsmyndighetene er søknad om rammetillatelse satt på vent i påvente av den pågående planprosessen for byutviklingen av Lagmannsholmen og Caledonien. Dette innebærer at videre utvikling av prosjektet foreløpig er utsatt.

Kristiansand Havn er i løpende dialog med fiskehandlerne om eventuelle behov for midlertidige løsninger.

Årsmelding 2024 – Kristiansand havn IKS

Den vedtatte bevilgningen for 2024, inkludert endringene vedtatt i tertialrapport, er på 6 millioner kroner. Hele beløpet står fortsatt ubrukt ved utgangen av året.

6404 og 6405 Kjøp av ny kran og nytt åk

Anskaffelsen av ny containerkran og tilhørende løfteåk ble gjennomført i henhold til plan, etter utlyst anbudskonkurranse. Betaling er gjennomført i tråd med avtalt betalingsplan.

Etter gjennomført krankjøp ble gjenstående midler benyttet til kjøp av nytt åk. Den samlede vedtatte rammen for prosjektene var 35 millioner kroner. Kjøpet av kranen utgjorde 32,9 millioner kroner, mens nytt åk kostet 2,7 millioner kroner. Dette medførte et merforbruk på 0,6 millioner kroner, som er dekket inn gjennom mindreforbruk i andre prosjekter.

Begge prosjektene er nå fullført og klare for regnskapsmessig avslutning.

6632 Div. drift.

Kristiansand Havn har i 2024 satt av midler til innkjøp av utstyr, kjøretøy og oppgradering av maskinpark. Investeringene er en del av havnas mål om gradvis overgang til en utslippsfri bil- og maskinpark.

Anskaffelsene er regnskapsført, og prosjektene er nå fullført og klare for regnskapsmessig avslutning.

8140 Utbedring kaianlegg i Lindesnes

I 2022 ble det gjennomført en tilstandsvurdering av kaianleggene i Lindesnes av Dagfinn Skaar AS. Undersøkelsen viste generelt tilfredsstillende tilstand, med unntak av den eldste delen av Klevenkaia, foran den såkalte Kullbua.

Klevenkaia har omfattende skader på bærende kai-pilarer, der betongen er kraftig erodert og utvasket. Skadene er av en slik karakter at kaia er vurdert som kondemnabel og står i fare for kollaps. Av sikkerhetsmessige årsaker ble kaia derfor fysisk avstengt for all ferdsel.

Det er foreløpig ikke foreslått bevilgning til utbedring eller gjenoppbygging av kaia. Kun rivning og sikring er vurdert, og kostnadsanslagene for dette er forbundet med stor usikkerhet.

Samlet vedtatt bevilgning per utgangen av 2024 er på 2 millioner kroner, hvorav 1,9 millioner fortsatt er ubenyttet.

8202 Utvidelse av lagringsområde for tømmer

Lindesnes Havn KF inngikk avtale med entreprenør om sprengning, grovplanering og plastring av et område vest i Strømsviga, i forlengelse av arealet bak Tømmerkaia. Området er tilrettelagt for lagring av tømmer og flis.

Opprinnelig var tiltaket planlagt for om lag 15 mål, men det ferdig opparbeidede arealet utgjør i underkant av 13 mål. Infrastrukturen ble ferdigstilt i 2022, og området er nå overtatt og tatt i bruk.

Prosjektet er avsluttet og klart for regnskapsmessig avslutning.

Årsmelding 2024 – Kristiansand havn IKS

8217 Gismerøya Vest, utvikling av fiskeritomt.

Salg og avklaring av tomter på Gismerøya skjer som en del av prosessen med å håndtere tidligere forventninger mellom partene før etableringen av Kristiansand Havn IKS. Dette behandles i regi av Lindesnes Havn KF, uten involvering fra Kristiansand Havn IKS.

Det anbefales at bevilgede midler foreløpig stilles i bero som en reserve, i påvente av eventuelle løsninger som faller utenfor rammen av det Lindesnes Havn KF selv håndterer.

Samlet vedtatt bevilgning for prosjektet er 4,0 millioner kroner, og hele beløpet står ubrukt per utgangen av 2024.

8300 Oppgradering bygg Lindesnes

Oppgraderingen av kontordelen i lagerbygget bak Gismerøykaien og tilhørende lagertelt er tidligere gjennomført og ferdigstilt.

Samlet budsjett for prosjektet per utgangen av 2024 er 5,0 millioner kroner. Av dette står 3,1 millioner kroner igjen, og disse midlene er planlagt benyttet til videre oppgradering av bygningsmassen. Dette inkluderer blant annet forbedringer av kaibelysningen og nytt ventilasjonsanlegg ved havnekontoret i Nordre Banegate 35.

9107 Kongsgårdbukta – utvidelse av kai 36.

Utvidelsen av Kai 36 i Kongsgårdbukta er et sentralt tiltak i arbeidet med å reetablere containerterminalen i Kristiansand Havn. Prosjektet omfatter en forlengelse av kaiens øst-vest-retning med 82,4 meter, og arbeidene ble overlevert fra entreprenør i starten av desember 2024. Enkelte mangler er identifisert, og entreprenøren vil gjennomføre utbedringer våren 2025.

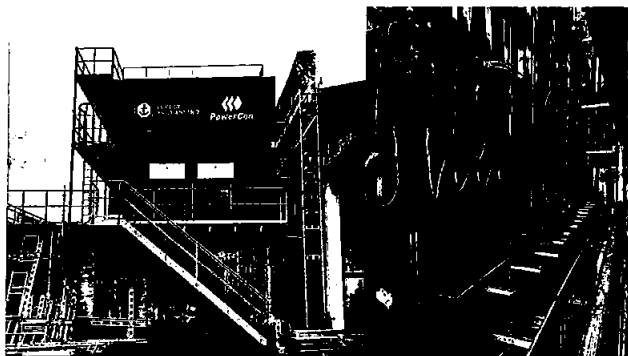
Investeringen inngår som en del av den langsiktige strategien for utvikling av havna, slik det ble vedtatt i bystyresak 47/2014, som en videreføring og kvalitetssikring av vedtak i sak 80/2003 om Kristiansand Havns overordnede strategi. Prosjektet er også forankret i Havneplanen fra 2015, hvor en av de strategiske konklusjonene er å prioritere utbygging i øst-vest-retningen i Kongsgård – et område som både er kostnadseffektivt å utvikle og der fremtidens containeravsnitt skal etableres.

Gjeldende reguleringsplan tillater utvidelsen med 82,4 meter i retning Sørøstlandet. Kontrakt med entreprenør ble inngått i løpet av andre tertial 2024, og byggarbeidene pågikk for fullt frem til overlevering i desember.

Samlet budsjett, inkludert justeringer i tertialrapportene, var på 115 millioner kroner. Ved årsskiftet gjensto 13,7 millioner kroner, som er forutsatt benyttet ved sluttoppgjør.

9120 Landstrøm OSP

I 2025 og 2026 planlegges det betydelige investeringer i strømforsyningen til havneområdene. I Kongsgård skal det etableres ny nettkapasitet slik at den kommende containerterminalen kan tilby land- og ladestrøm til containerskip. Parallelt pågår planlegging av en effektførsterkning på 17 MW til fergeterminalen, noe som vil øke kapasiteten for lading av elektriske ferger og havneutstyr.

Begge prosjektene er avhengige av ferdigstillelsen av ny transformatorstasjon ved Tollboden, som etter planen skal stå klar i 2028.

I Mandal planlegges det også utbygging av infrastruktur og strømforsyning for land- og ladestrøm ved Strømsvika, for å legge til rette for utslippsfri drift i det voksende havneområdet.

For cruisetrafikken jobbes det videre med å finne en mer effektiv løsning for kabelhåndtering. Markedsutviklingen følges tett, og det planlegges anskaffelse av nytt kabelhåndteringsutstyr i 2025.

Den vedtatte rammen for disse investeringene er på 66,5 millioner kroner, hvorav 28 millioner kroner fortsatt var ubenyttet ved utgangen av 2024.

9210 Havneavsnitt Nord

Havneavsnitt Nord, som strekker seg fra Torviga ved Sør Arena til Vige ved Varoddbrua, er et strategisk viktig utviklingsområde for Kristiansand Havn. Området er preget av høy aktivitet og omfatter både pågående og fremtidige tiltak.

Blant de viktigste aktivitetene i 2024 og inn i 2025 er:

- **Forlengelse av Kai 36** er nær fullført og rapporteres under prosjekt 9107.
- **Sikring av fjellskjæringer etter Ringknuten pukkeværk** forventes ferdigstilt i februar 2025 og rapporteres under prosjekt 9212.
- **Endring i reguleringsplanen** er vedtatt for å kunne flytte Vige Havnevei til sikrere grunnforhold ved Ringknuteodden.
- **Søknader om utslippstillatelse for sjøfylling** er sendt Statsforvalteren, men behandlingen har lang saksbehandlingstid.
- Det føres **tett dialog med Nye Veier AS** om mottak og plassering av overskuddsmasser fra tunnelprosjektet Ytre Ringvei. Denne løsningen bidrar til å redusere konfliktnivå og forventes å avhjelpe innsigelser mot reguleringsplanen for veiprojektet.

Årsmelding 2024 – Kristiansand havn IKS

- **Etter samtaler med Glencore Nikkelverk** forventes det en intensjonsavtale i løpet av Q1 2025 for mottak av steinmasser fra nye fjellhaller. Massene skal benyttes både i Vige og som motfylling foran fergeterminalen.

Havneområdet er nå tilnærmet 100 % dekket av geotekniske grunnundersøkelser, noe som gir et solid beslutningsgrunnlag for videre utvikling. Deler av reguleringsplanverket er allerede på plass, men må suppleres som følge av utviklingen i Ytre Ringvei-prosjektet.

Samlet belastning på prosjektet utgjør per utgangen av 2024 cirka 21,6 millioner kroner, mot en opprinnelig ramme på 20,1 millioner. Noe av kostnadene skal omfordes til prosjekt 9211 i forbindelse med 1. tertialrapportering 2025.

9211 Avretting areal Kongsgård (Ny tittel: Infrastruktur for reetablering av containerterminalen)

Prosjektet omfatter etablering av nødvendig infrastruktur for reetablering av containerterminalen i Kongsgård. Dette inkluderer oppbygging og avretting av arealer, grøftarbeid, asfaltering, etablering av teknisk infrastruktur, belysning og ISPS-sikring.

Den opprinnelige vedtatte rammen frem til 2024 var på 108 millioner kroner. I tertialrapporteringen ble dette saldert med 68,4 millioner kroner, som følge av investeringene i arealer og eierskap i Strømsvika.

Per årsskiftet 2024 var det belastet 6 millioner kroner på prosjektet. For 2025 er det budsjettert med ytterligere 100 millioner kroner for videre gjennomføring.

9212 Bergsikring Kongsgård

Prosjektet ble opprettet som en egen enhet mot slutten av 2024, ved å splitte ut fjellsikringsarbeidene fra prosjekt 9211, for å sikre tydeligere kostnadsoppfølging og rapportering.

Arbeidene startet opp i august 2024 og forventes ferdigstilt og overlevert fra entreprenør i februar 2025. Underveis ble det avdekket gjenstående sprengstoff i fjellet, noe som nødvendiggjorde omfattende undersøkelser og tilleggstiltak for å ivareta sikkerheten.

Kostnaden i 2024 utgjorde 16 millioner kroner. Total kostnad for prosjektet er forventet til 19,1 millioner kroner, og midlene vil bli overført fra prosjekt 9211 i forbindelse med 1. tertialrapport 2025.

9316 Solcelleanlegg, tiltak i Miljøplanen.

Kristiansand Havn har over flere år investert i solenergi som en del av arbeidet med å redusere klimagassutslipp og styrke lokal energiproduksjon. Det første solcelleanlegget ble satt i drift i november 2017, og har siden produsert mellom 85 000 og 90 000 kWh årlig.

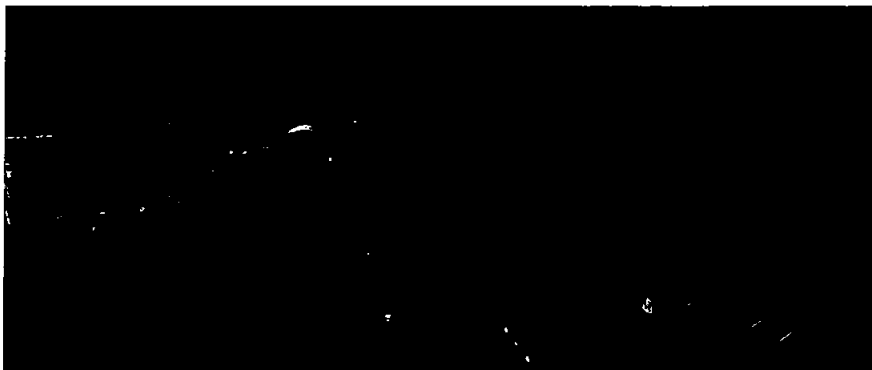
I 2023 ble et nytt anlegg med tilsvarende kapasitet koblet til, og ytterligere utvidelser er planlagt. Fremtidige investeringer inkluderer også batterilagring for å utnytte produksjonen mer effektivt og dekke behov i perioder uten solinnstråling.

Tiltakene er forankret i havnas handlingsplan for miljø, og inngår som en del av arbeidet med å nå målsetningen om økt andel lokal, fornybar energi i havnedriften.

Årsmelding 2024 – Kristiansand havn IKS

Den samlede vedtatte rammen for prosjektet er på 9,6 millioner kroner, inkludert 2 millioner kroner som er budsjettet i 2025 og 2026. Ved utgangen av 2024 gjenstod 6,7 millioner kroner ubenyttet.

9604 ISPS

Kristiansand Havn har siden midten av 2000-tallet benyttet et sammensatt ISPS-system for adgangskontroll og sikkerhetsforvaltning. Systemet omfatter styring og dokumentasjon av ISPS-relaterte tiltak, inkludert nøkkeladgang, porter, kameraovervåking samt identifikasjon av personer og kjøretøy. Etter nærmere 15 års drift har systemet i økende grad blitt utfordret av tekniske begrensninger, da det er bygget ut i etapper og flere komponenter ikke kommuniserer sømløst med hverandre.

Pågående prosjekt har som mål å erstatte dagens løsning med et nytt, helhetlig system som bygger på en felles plattform. Det nye systemet skal være i stand til å håndtere alle havnas ISPS-behov, samtidig som det integreres effektivt med øvrige digitale systemer i organisasjonen.

Per utgangen av 2024 er det bevilget 7,6 millioner kroner til prosjektet, hvorav 4,7 millioner kroner fortsatt er ubenyttet. Det er i tillegg budsjettet med ytterligere 2 millioner kroner i 2025 for ferdigstilling og videre implementering.

9990 Anlegg avsetning udisponert.

Det settes årlig av 3 millioner kroner til styrets disposisjon for håndtering av uforutsette investeringsbehov. Midlene gir fleksibilitet til å kunne håndtere nødvendige tiltak som ikke er forutsett i budsjettprosessen.

Ved utgangen av 2024 var hele årets avsetning på 3,0 millioner kroner fortsatt ubenyttet. Samlet restbeløp på 4,7 millioner kroner, inkludert tidligere års avsetninger, overføres til 2025.

Årsregnskap for Kristiansand Havn IKS 2024

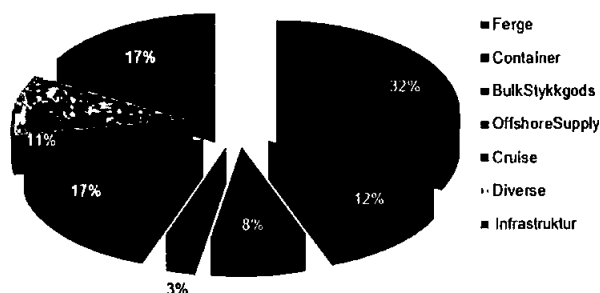
Nøkkeltall

Ved utgangen av 2024 hadde Kristiansand Havn IKS driftsinntekter på totalt **168,4 millioner kroner**, noe som er **7,6 prosent høyere enn budsjettet**. Økningen skyldes økt aktivitet og

Dokumenttittel

høyere inntekter innenfor flere av strategiområdene. Fergetrafikken er fortsatt havnas største inntektskilde, mens cruise har vokst betydelig og utgjør nå hele **17 prosent** av den samlede omsetningen.

Driftskostnader og avvik

De totale driftskostnadene, inkludert lønn og avskrivninger, var på **137,0 millioner kroner**, mot budsjettet (136,6 millioner). Fordelingen viser enkelte avvik:

- **Lønn og sosiale kostnader** endte på 46,1 millioner kroner, marginalt over budsjett. Økte utgifter til ferievikarer og høyere overtid ble i stor grad utlignet av refusjoner knyttet til sykefravær.
- **Andre driftskostnader** var 67,5 millioner kroner, noe over budsjett (64,0 millioner). Dette forklares med økt aktivitet på tvers av virksomheten.
- **Avskrivninger** ble på 10,0 millioner kroner, mot forventet 15,0 millioner. Årsaken er at enkelte prosjekter, blant annet Kai 36, ble forsinket og ikke tatt i bruk som planlagt.

Utvalgte kostnadsavvik

- Lavere strømpriser og mindre avfallshåndtering ga besparelser på drift av farleder, kaier og kraner (-2,5 mill.).
- Vedlikeholdskostnader, særlig knyttet til kran, var 2,1 millioner høyere enn budsjettet.
- Økte kostnader til reiser, arbeidsklær, verneutstyr og kommunikasjonsutstyr skyldes høy aktivitet og flere nyansettelser.
- Havnekonferansen ble i år ført brutto, noe som ga høyere kostnader, men tilsvarende inntekter.

Resultat og finansiering

Kristiansand Havn oppnådde et **positivt årsresultat på 22,4 millioner kroner** for 2024. Det positive årsresultatet foreslås anvendt for å øke selskapets egenkapital.

Dokumenttittel

Finanskostnadene var 1,0 million kroner lavere enn budsjettert, som følge av høyere renteinntekter. Det ble i 2024 utbetalt et utbytte til eierne av IKS'et på til sammen 22,5 millioner kroner som ble finansiert gjennom tilskudd med 18 millioner kroner fra Kristiansand Havn KF og 4,5 millioner kroner fra Lindesnes Havn KF.

Det ble i løpet av året tatt opp nye lån for **145,8 millioner kroner**, og det ble tilbakebetalt **16,3 millioner kroner** i avdrag – høyere enn minimums avdrag. Samlet **langsiktig gjeld utgjorde 359,6 millioner kroner ved årsskiftet**.

Kristiansand Havn er **100 prosent selvfinansiert** og har god finansiell bæreevne. Selskapet er ikke utsatt for vesentlig finansiell risiko, og likviditetssituasjonen per 31. desember vurderes som tilfredsstillende. Årsregnskapet er avlagt under forutsetning om fortsatt drift og gir et godt bilde av havnas økonomiske stilling.

Representantskapet har ikke lagt spesifikke budsjettpremisses til grunn ved budsjettvedtaket, det foreligger derfor ikke vesentlige avvik fra disse premisene (§ 2-4 – Budsjett- og regnskapsforskriften for IKS)

Investeringer

I 2024 ble det gjennomført investeringer for totalt 154,3 millioner kroner. De største enkeltinvesteringene var knyttet til:

- Utvidelsen av Kai 36 i Kongsgårdbukta, som er en del av forberedelsene til reetablering av containerterminalen.
- Ervervet av Strømsvika i Lindesnes, som styrker den interkommunale satsingen på sjøtransport og næringsutvikling.
- Ferdigstillelse av nye fortøyningspullerter ved Kai 10, som bidrar til å møte kravene fra stadig større cruiseskip.

Samlet reflekterer investeringene havnas strategiske prioriteringer innen kapasitetsøkning, miljøforbedringer og tilrettelegging for fremtidig vekst.

Dokumenttittel

Styrets godkjenning av årsmeldingen for Kristiansand Havn IKS 2024

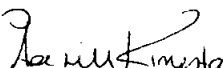
Havnestyret godkjenner med signering årsmeldingen for Kristiansand Havn IKS 2024.

Kristiansand, 13.05. 2025

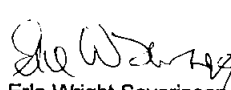
Styret i Kristiansand Havn IKS

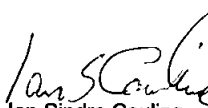

Trond Blattmann
Styreleder

Paal Pedersen
Nestleder

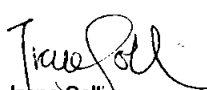

Ase Lill Kimestad

Unn L. Larsen

Erle Wright Severinsen

Ian Sindre Couling

Steinar B. Andersen

Irene Solli

Kirsti Dvergsnes

Atle Johannessen
Havnedirektør

Til representantskapet i Kristiansand Havn IKS

UAVHENGIG REVISORS BERETNING 2024

Uttalelse om årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Kristiansand Havn IKS som viser et overskudd på kr 22 472 175. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2024, resultatregnskap og kontantstrømpstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2024 og av dets resultat og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Årsberetning og annen øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for informasjonen i årsberetningen og den øvrige informasjon som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter den lovbestemte årsberetningen og annen informasjon i årsmeldingen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke informasjonen i årsberetningen eller annen øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i annen øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Agder Kommunerevisjon IKS
Postadr.: Postboks 4
4685 Nodeland
Hovedktr. Tollbodgata 37
Org.nr. 987 183 918

E-post: post@agderkomrev.no
Hjemmeside: www.agdekomrev.no
Telefon Kr.sand: 901 06 118
Telefon Evje: 977 60 455

Avd. Setesdal
Kasernevegen 19
4735 Evje

AGDER KOMMUNEREVISJON IKS

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss, mener vi at årsberetningen:

- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav og
- at opplysningene i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet.

Vi henviser for øvrig til avsnittet «Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik» under uttalelse om øvrige lovmessige krav.

Styret og daglig lederes ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler, tilleggsbestemmelser i lov om interkommunale selskaper, forskrift om årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for interkommunale selskaper og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjøn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjons handlinger for å håndtere slike risikoen, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjons handlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir en dekkende fremstilling.

Vi kommuniserer med dem som har overordnet ansvar for styring og kontroll, om blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

AGDER KOMMUNEREVISJON IKS

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Kristiansand Havn IKS sin redegjørelse for vesentlige budsjettavvik, enten det skyldes beløpmessige avvik eller avvik fra representantskapets premisser for bruken av bevilgningene.

Konklusjon

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi ikke blitt kjent med forhold som gir grunn til å tro at årsberetningen ikke gir dekkende opplysninger om vesentlige budsjettavvik.

Styret og daglig leders ansvar for å redegjøre for budsjettavvik

Styret og daglig leder er ansvarlig for å etablere administrative rutiner som sørger for at det utarbeides og iverksettes rutiner som sikrer at alle vesentlige budsjettavvik identifiseres og beskrives. Dette gjelder både beløpmessige rammer og vedtatte premisser for bruken av bevilgningene. I årsberetningen skal styret og daglig leder redegjøre for vesentlige beløpmessige avvik mellom årsbudsjettet og årsregnskapet, og vesentlige avvik fra representantskapets premisser for bruken av bevilgningene.

Våre oppgaver og plikter

Vår oppgave er å se etter om årsberetningen gir dekkende opplysninger om vesentlige beløpmessige avvik fra årsbudsjettet og vesentlige avvik fra representantskapets premisser for bruken av bevilgningene. Vi skal avgi en uttalelse om årsberetningen på grunnlag av bevisene vi har hentet inn. Vi har utført vårt attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet i samsvar med RSK 302 Forenklet etterlevelseskontroll av vesentlige budsjettavvik. Standarden krever at vi planlegger og gjennomfører oppdraget for å oppnå moderat sikkerhet for hvorvidt det foreligger dekkende opplysninger om vesentlige budsjettavvik i årsberetningen.

Utføring av et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet i henhold til RSK 302, innebærer å utføre handlinger for å innhente bevis for om det foreligger avvik fra budsjettvedtak, både beløpmessige avvik og avvik fra representantskapets premisser for bruken av bevilgningene, og om det i årsberetningen er gitt dekkende opplysninger om årsakene til avvikene. Typen, tidspunktet for og omfanget av de valgte handlingene er gjenstand for revisors skjønn. Moderat sikkerhet har klart lavere sikkerhetsgrad enn betryggende sikkerhet, og vi gir derfor ikke uttrykk for samme nivå av sikkerhet som i konklusjon om årsregnskapet i revisjonsberetningen. Vi mener at vi har innhentet tilstrekkelig og hensiktsmessig bevis som grunnlag for vår konklusjon.

Kristiansand, 14.mai 2025

Monica H. Smith-Tønnessen
Statsautorisert revisor

Årsregnskap 2024

Kristiansand Havn IKS

- Norges mest moderne havn

**KRISTIANSAND
HAVN**

Årsregnskap 2024– Kristiansand havn IKS

Innholdsfortegnelse

Resultat, eiendeler, egenkapital og gjeld, Kristiansand Havn IKS 2024 ...	2
Balanse, Kristiansand Havn IKS 2024	3
Egenkapital og gjeld, Kristiansand Havn IKS 2024..	4
Noter	5
Note 0 – Regnskapsprinsipper	5
Note 1: Spesifikasjon av driftsinntekter.....	7
Note 2: Antall årsverk og ansatte	7
Note 3: Lønnskostnader inkludert sosiale kostnader	7
Note 4: Lønnskostnader for leder/styrehonorar	8
Note 5: Revisjon.....	8
Note 6: Anleggsmidler og avskrivning 2024.....	8
Note 7: Investeringsaktivitet	9
Note 8: Aksjer og innskudd	10
Note 9: Kundefordringer og andre kortsiktige fordringer	10
Note 10: Skattetrekkkonto	10
Note 11: Pensjon.....	11
Note 12: Egenkapital.....	11
Note 13: Langsiktig gjeld	12
Note 14: Innleiekontrakter	12,14
Note 15: Offentlige tilskudd.	13
Note 16: Selvkost farvannsavgift	14
Note 17: Kontantstrømoppstilling	15
Styrets godkjenning av årsregnskapet for Kristiansand Havn IKS 2024 ...	16

Årsregnskap 2024– Kristiansand havn IKS

Resultatregnskap 2024 | Kristiansand Havn IKS

	Noter	Regnskap 2024	Budsjett 2024	Regulert Budsjett 2024	Regnskap 2023
Driftsinntekter					
Salgsinntekt	1,16	-161 103 565	-151 460 000	-156 460 000	-147 204 417
Annen driftsinntekt	1,15	- 7 311 969	- 100 000	-100 000	- 5 214 162
Sum driftsinntekter		-168 415 534	-151 560 000	-156 560 000	-152 418 579
Driftskostnader					
Varekostnad	14	12 285 782	11 700 000	11 700 000	12 244 226
Lønn og sosiale kostnad	2,3,4,11	46 138 346	45 845 000	45 845 000	41 166 450
Avskrivning av varige driftsmidler	6	10 064 218	15 000 000	15 000 000	9 314 846
Nedskrivning anleggsmidler		1 000 000			
Andre driftskostnader	5,9,14	67 479 090	61 030 000	64 030 000	77 190 633
Sum driftskostnader		136 967 436	133 575 000	136 575 000	139 916 155
Driftsresultat		-31 448 097	-17 985 000	-19 985 000	- 12 502 424
Renteinntekt		-6 276 746	-2 050 000	-5 050 000	- 4 742 274
Rentekostnad		15 252 669	19 000 000	15 000 000	8 992 165
Sum finansposter		8 975 923	16 950 000	9 950 000	4 249 891
Årsresultat	12	- 22 472 175	- 1 035 000	- 10 035 000	- 8 252 533

Årsregnskap 2024– Kristiansand havn IKS

Balanse pr. 31.12.2024 | Kristiansand Havn IKS

	Noter:	Regnskap 2024	Regnskap 2023
EIENDELER			
Anleggsmidler			
<i>Varige driftsmidler</i>			
Kaier og anlegg		170 707 187	117 896 213
Bygninger		25 501 147	19 535 430
Tomter		108 681 989	29 124 693
Biler, materiell og maskiner		60 176 151	55 320 000
<i>Sum varige driftsmidler</i>	6 og 7	365 066 474	221 876 336
<i>Finansielle anleggsmidler</i>			
Aksjer og innskudd	8	11 552 016	4 742 356
Pensjonsmidler	11	31 194 939	26 159 727
Sum finansielle anleggsmidler		42 746 955	30 902 083
Sum anleggsmidler		407 813 429	252 778 419
Omløpsmidler			
<i>Fordringer og andre omløpsmidler</i>			
Kundefordringer	9	32 836 534	21 758 016
Andre fordringer	16,9	20 787 565	11 934 619
Sum fordringer og andre omløpsmidler		53 624 099	33 692 635
<i>Likvide midler</i>			
Bankinnskudd og kontanter	10	97 127 202	137 928 940
Sum likvide midler		97 127 202	137 928 940
Sum omløpsmidler		150 751 301	171 621 575
Sum eiendeler		558 564 730	424 399 994

Årsregnskap 2024– Kristiansand havn IKS

Balanse pr. 31.12.2024 | Kristiansand Havn IKS

	Noter:	Regnskap 2024	Regnskap 2023
Egenkapital			
Opptjent egenkapital		63 391 438	40 919 264
Sum opptjent egenkapital		63 391 438	40 919 264
Sum egenkapital	12	63 391 438	40 919 264
Gjeld			
Avsetning for forpliktelser			
Utsatt inntekt	15	30 404 776	34 503 039
Sum annen avsetning for forpliktelser		30 404 776	34 503 039
Langsiktig gjeld			
Langsiktig gjeld til kredittinstitusjoner		359 582 940	230 074 150
Sum langsiktig gjeld	13	359 582 940	230 074 150
Kortsiktig gjeld			
Leverandør gjeld		34 799 784	13 825 041
Skattetrekk og skyldige offentlige avgifter	10	2 966 597	3 106 892
Annen kortsiktig gjeld		67 419 195	101 971 607
Sum kortsiktig gjeld		105 185 576	118 903 540
Sum gjeld		495 173 292	383 480 729
Sum egenkapital og gjeld		558 564 730	424 399 994

Årsregnskap 2024– Kristiansand havn IKS

Noter

Note 0 – Regnskapsprinsipper

Generelt: Kristiansand Havn IKS er organisert som interkommunalt selskap etter IKS-loven av 2000. Selskapet eies 80 % av Kristiansand kommune og 20% av Lindesnes kommune. Regnskapet for Kristiansand Havn IKS har regnskapsplikt etter regnskapsloven (IKS-loven §27) Resultatet, balansen og noter er i henhold til regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk. Regnskapet er utarbeidet etter ensartede prinsipper og i henhold til forutsetning om fortsatt drift.

Inntekter: Inntekter ved salg av varer og tjenester vurderes til virkelig verdi av vederlaget, netto etter fradrag for merverdiavgift. Tjenestene inntektsføres i takt med utførelsen. Salg av varer inntektsføres når denne er levert kunden.

Anleggsaksjer: Aksjene vurderes til det laveste av historisk kostpris og antatt salgsværdi.

Vedlikehold: Vedlikehold utføres når kostnadene påløper. Oppgradering og utskifting av driftsmidler betraktes som investering og aktiveres.

Varige driftsmidler: Tomter avskrives ikke. Varige driftsmidler er verdsatt til kostpris med fradrag for ordinære avskrivninger. Ordinære avskrivninger belastes lineært over driftsmidlenes antatte økonomiske levetid. Gevinst og tap ved salg av varige driftsmidler føres som ordinær driftsinntekt. For å komme i betraktning som en investering må anskaffelsen ha en økonomisk levetid på minst 3 år, samt en anskaffelseskost på minst kr 100 000.

Investeringsleie: Der leietakeren foretar kontraktfestet oppgradering av bygg, der oppgraderingen tilfaller Kristiansand Havn IKS ved utløpet av anskaffelseskost. Forpliktelsen i forbindelse med oppgraderingen blir inntektsført lineært over kontraktens løpetid.

Klassifisering av balanseposter: Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk klassifiseres som anleggsmidler. Eiendeler som er tilknyttet varekretsløpet klassifiseres som omløpsmidler. Fordringer ellers klassifiseres som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales innen ett år. For gjeld legges analoge kriterier til grunn. Første års avdrag på langsiktige fordringer og langsiktig gjeld klassifiseres likevel ikke som omløpsmiddel og kortsiktig gjeld.

Anskaffelseskost: Anskaffelseskost for eiendeler omfatter kjøpesummen, med fradrag for bonuser, rabatter og lignende, og med tillegg for kjøpsutgifter (frakt, toll, offentlige avgifter som ikke refunderes og andre direkte kjøpsutgifter). For varige driftsmidler og immaterielle eiendeler omfatter anskaffelseskost også direkte utgifter for å klargjøre eiendelen for bruk, for eksempel utgifter til testing av eiendelen.

Nedskrivning av anleggsmidler: Ved indikasjon på at balanseført verdi av et anleggsmiddel er høyere enn virkelig verdi, foretas det test for verdifall. Tidligere nedskrivninger reverseres hvis forutsetningene for nedskrivningen ikke lenger er til stede.

Fordringer: Kundefordringer føres i balansen etter fradrag for avsetning til forventede tap. Andre fordringer, både omløpsfordringer og anleggsfordringer, føres opp til det laveste av pålydende og virkelig verdi.

Årsregnskap 2024– Kristiansand havn IKS

Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser: Selskapets pensjonsordning er ytelsesbasert. Samtlige fast ansatte er dekket gjennom den ordinære tariffestede tjenstepensjonsordningen. Arbeidsgiver er dekket gjennom pensjonsordning i Kristiansand Kommunale Pensjonskasse. Pensjonsforpliktelsen er innarbeidet i regnskapet. De ansatte har også rett til Avtalefestet pensjon (AFP).

Varekostnad: Varekostnad omfatter kostnader til strøm og innleie av eiendom og bygg for fremleie. Hovedvekten av varekostnader er strøm.

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld: Omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet, samt poster som knytter seg til varekretsbeløpet. Omløpsmidler vurderes til laveste anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominell verdi på opptakstidspunktet.

Langsiktig gjeld: Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Selvkost: Etterkalkyle vedrørende selvkost farvannsavgift er utført ihht. Kommunelovens §15-1, selvkostforskriften og havne- og farvannsloven. Ihht god regnskapsskikk er årets inntekter selvkost lik årets utgifter selvkost. Differanse mellom innkrevd avgift og selvkostkostnader settes av som kortsiktige fordring/kortsiktig gjeld.

Årsregnskap 2024– Kristiansand havn IKS

Note 1: Spesifikasjon av driftsinntekter

Salgsinntekt:	2024	2023
Skipsavgifter/inntekter	-26 951 570	-20 601 991
Vareinntekter	-55 498 340	-55 057 377
Vederlag - salg varer/tjenester	-50 691 302	-45 297 929
Leieinntekter	-27 962 353	-26 247 120
Tilskudd	-4 597 563	-4 806 884
Andre driftsinntekter	-2 714 406	-407 278
Sum salgsinntekter	-168 415 534	-152 418 579

Herav kommer kr.1 517 498,- fra deltakerkommunene.

Note 2: Antall årsverk og ansatte

Antall årsverk:	2024
*Ledelsesavdeling	1
*Stab havnedirektør	1
*Administrasjonsavdeling	5
*Prosjektavdeling	3
*Markedsavdeling	1
*Maritimavdeling	10
*Driftsavdeling	11
*Eiendomsavdeling	4
Sum antall årsverk:	36
Sum antall ansatte:	36
Herav kvinner	9
Herav menn	27

Note 3: Lønnskostnader inkludert sosiale kostnader

Lønnskostnader (inkl. sosiale kostnader):	2024
Lønn inkl. feriepenger	38 581 420
Honorarer styre og råd	187 500
Arbeidsgiveravgift	6 634 316
Pensjoner	2 760 244
Diverse andre ytelser	43 359
Refusjoner	-2 068 494
Sum lønnskostnader	46 138 346

Årsregnskap 2024– Kristiansand havn IKS

Note 4: Lønnskostnader for leder/styrehonorar

Selskapet har ingen lån eller sikkerhetsstillelse til fordel for daglig leder eller medlemmer av styret.

Lønnskostnad for ledere og ledende personell:	2024
Lønn til havnedirektør	1 986 849
Sum lønnskostnad	1 986 849

Utbetalt styrehonorar er 187 500 kr.

Note 5: Revisjon

Agder Kommunerevisjon IKS er revisor for selskapet. Honorar for 2024 utgjør kr. 225 750. Av dette er kr. 112 400 bistand. Beløp er eksklusiv merverdiavgift.

Note 6: Anleggsmidler og avskrivning 2024

Anlegg:	Kaier og anlegg	Bygninger	Tomter	Materiell etc.	Totalt:
Anskaffelseskost 01.01.	120 167 946	19 609 132	29 124 693	79 342 106	248 243 877
Årets avgang	-	-	-	-21 058	-21 058
Årets tilgang	55 465 331	6 723 066	79 557 296	12 521 300	154 266 993
Anskaffelseskost 31.12.	175 633 277	26 332 198	108 681 989	91 842 348	402 489 812
Akkumulerte avskrivninger pr 1.1	2 271 733	73 703		24 013 684	26 359 120
Årets avskrivninger	1 654 357	757 348		7 652 513	10 064 218
Årets nedskrivninger	1 000 000				1 000 000
Akkumulerte avskrivninger 31.12	3 926 090	831 051		31 666 197	36 423 338
Akkumulerte nedskrivninger 31.12	1 000 000				1 000 000
Bokført verdi 31.12.	170 707 187	25 501 147	108 681 989	60 176 151	365 066 474
Forventet økonomisk levetid	10-60 år	20-40 år		5-20 år	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær		Lineær	

Årsregnskap 2024– Kristiansand havn IKS

Note 7: Investeringsaktivitet

Investeringsaktivitet:	Regnskap 2024	Opprinnelig budsjett 2024	Justert beløp 2024	Regnskap 2023
Miljøtiltak				216 371
Fergeterminal utbedring anoder				748 046
Utvikling av fergehavna	7 160 993			5 208 759
Ombygging fellesareal – terminal bygget	4 188 787	3 000 000	3 000 000	
Utbedring av fendring – Kai 1	758 669	3 000 000	3 000 000	1 445 368
Pullert Kai 10	8 939 288	7 000 000	4 000 000	2 464 727
Oppgradering Bygg	395 042			445 134
Tiltak i Vestre havn	2 427 970	5 000 000	5 000 000	2 190 530
Utvik Caledonien/Lagmannsh	2 061 155	2 000 000	2 000 000	
Påbygg Skagerakfiskbygget		1 000 000	1 000 000	35 694
Mercedes Benz – PX 67845	580 000		580 000	
Audi E-Tron – EH 58059	547 990		547 990	
Peugeot Partner				126 000
Arbeidsbåt Molly				172 923
Drift diverse		3 800 000	-4 331 598	
Kjøp av ny kran				661 705
Kjøp av Åk	2 707 687			
Volvo L-50 HS - Hjullaster	1 820 000		1 820 000	
Volvo FH 540 LJ 80697	2 500 000		2 500 000	
Volvo EC60E snr 317938	800 000		800 000	
Volvo L 90 H - hjullaster	2 361 000		2 361 000	
Toyota EL Truck	759 000		759 000	
Shell kaien				52 319
Utbedring kaianlegg Lindesnes		1 000 000	1 000 000	153 691
Utvidelse av lagr.omr for tømmer			-6 038 517	506 062
Strømsvika Sha2 og BI2	44 775 190		68 395 000	
Oppgradering bygg Lindesnes		1 000 000	1 000 000	9 180
Kongsgårdbukta- utvidelse kai 36	45 363 298	15 000 000	24 038 517	39 335 115
Landstrøm	153 363	18 000 000	18 000 000	5 969 178
Havneavsnitt Nord	5 479 596			3 642 599
Infrastruktur for reetablering av container-terminal	3 939 788	100 000 000	31 605 000	
Bergsikring Kongsgård	16 064 087			
Solcelleanlegg	38 436	1 600 000	1 600 000	1 181 272
Gjerde Kamera/port Vige ISPS				318 955
ISPS	445 623	600 000	600 000	2 162 076
Anlegg avsetning udisponert		3 000 000	1 763 608	
Sum aktiverte investeringer	154 266 992	165 000 000	165 000 000	67 045 704

Bruk av egenkapital

Bruk av lån 154 266 992

Alle investeringer er finansiert med låneopptak.

Årsregnskap 2024– Kristiansand havn IKS

Note 8: Aksjer og innskudd

			01.01.2024	Tilgang	31.12.2024
Kristiansand Kommunale Pensjonskasse	Kristiansand	1,01 %	4 742 356	391 000	5 133 356
Aksjer Tømmerkaia AS	Lindesnes	100 %	-	6 418 660	6 418 660
Totalt			4 742 356	6 809 660	11 552 016

Note 9: Kundefordringer og andre kortsiktige fordringer

Kundefordringene er verdsatt til pålydende verdi etter at usikre fordringer er avskrevet. Tapsføring er gjort på grunnlag individuell vurdering av fordringene.

Kunder	2024
Tap på fordringer	1 194
XXX - konkurs	

Andre kortsiktige fordringer

I tillegg er det omtvistede fakturaer fra leverandør.

Note 10: Skattetrekkkonto

Av innestående bankinnskudd utgjør kr 1 636 771,- bundne skattetrekk midler til dekning av skyldig forskuddstrekk pr. 31.12.2024.

Årsregnskap 2024– Kristiansand havn IKS

Note 11: Pensjon

Selskapet har en kollektiv pensjonsforsikring i Kristiansand Kommunale Pensjonskasse for sine ansatte (sikret ordning). Ordningen er en ytelsesplan, dvs. at selskapet har det økonomiske ansvaret for at de ansatte får de avtalte ytelsene. Forpliktelsen omfatter 42 aktive, 38 pensjonister og 109 oppsatte. Selskapet har AFP-ordning.

Selskapets pensjonsordninger tilfredsstiller kraven i Lov om obligatorisk tjenestepensjon.

Netto pensjonskostnad	2024	2023
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	4 127 216	4 216 388
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	3 863 014	3 226 763
Avkastning på pensjonsmidler	-6 608 186	- 5 280 927
Administrasjonskostnader / rentegaranti	235 549	243 549
Resultatført estimatendring	1 101 647	1 593 893
Arbeidsgiveravgift	1 670 163	339 214
Netto pensjonskostnad	4 389 403	4 338 880
Netto pensjonsforpliktelse		
Opptjente pensjonsforpliktelser 31.12.	115 279 976	106 940 587
Pensjonsmidler	111 627 000	110 525 757
Estimert netto pensjonsforpliktelse	-3 652 976	3 585 170
Ikke resultatført estimatendringer	35 362 983	19 341 847
Arbeidsgiveravgift	-515 070	3 232 709
Netto pensjonsmidler	31 194 938	26 159 726

Ved beregningen er følgende forutsetninger lagt til grunn

	2024	2023
Diskonteringsrente	3,30 %	3,70 %
Forventet avkastning pensjonsmidler	4,90 %	5,90 %
Lønnsvekst	3,50 %	3,75 %
G-regulering	3,25 %	3,50 %
Pensjonsregulering	2,80 %	2,90 %
Amortiseringstid	10	10
Korridorstørrelse	10,00 %	10,00 %

Kristiansand Havn IKS ble etablert 1.1.21. Alle ansatte og rettighetene ble flyttet over fra Kristiansand Havn KF.

Note 12: Egenkapital

Kristiansand Havn IKS er et interkommunalt selskap. Kristiansand kommune eier 80% og Lindesnes kommune eier 20%.

Egenkapital:	2024	2023
Egenkapital 01.01.	40 919 264	32 666 731
Mottatt tilskudd fra Kristiansand Havn K	18 000 000	
Mottatt tilskudd fra Lindesnes Havn KF	4 500 000	
Utbetalt utbytte til Kristiansand Havn KF	18 000 000	
Utbetalt utbytte til Lindesnes Havn KF	4 500 000	
Årsresultat	22 472 175	8 252 533
Egenkapital 31.12.	63 391 439	40 919 264

Årsregnskap 2024– Kristiansand havn IKS

Note 13: Langsiktig gjeld

Långiver:	Nedbetalings- tid	Endelig forfall	Opprinnelig lånebeløp	Restgjeld p.r. 31.12.24
Kommunalbanken – 20210507	30	2051	63 500 000	57 150 020
Kommunalbanken – 20210593	10	2031	29 797 034	20 857 930
Kommunalbanken - 20210594	5	2027	932 362	459 990
Kommunalbanken - 20220229	30	2052	84 300 000	78 680 000
Kommunalbanken - 20240376	40	2064	82 500 000	82 500 000
KLP – 8317.63.19316	40	2063	126 600 000	119 935 000
Sum lån			387 629 396	359 582 940

Ingen eiendeler er pantsatt. Gjennomsnittlig løpetid er 29 år og gjennomsnittrente 5,50%.

Kristiansand Havn IKS har betalt avdrag på kr. 16.291.220, - i 2024. Ny IKS lov trådte i kraft fra 1.1.24, så i fremtidige regnskapsavleggelse skal det beregnes minimumsavdrag. Dette betyr at Kristiansand Havn IKS i fremtiden må betale større avdrag enn tidligere år.

Minimumsavdrag etter nytt lovverk beregnes slik:

Beregning av minimumsavdrag

Avskrivninger i året	10 064 218
Sum lånegjeld 31.12	230 074 150
Bokført verdi anl. midler 01.01.2024	221 876 335
Ikke avskrivbare anl. midler 01.01.2024	29 124 693
Sum avskrivbare anl. midler 01.01.2024	192 751 642
Minimumsavdrag	12 012 953
Bokført avdrag	16 291 220

Note 14: Innleiekontrakter

Bortleier	Typ	Sted	Leieperiode	Årlig leie
Bane Nor Eiendom AS	Feste	Fergeleiet Hampa	01.05.1990-til oppsigelse	1 094 422
Knas	Feste	Korsvik	01.09.1986-til oppsigelse	100
Sum				1 094 522

I henhold til selskapsavtalen for Kristiansand Havn IKS forplikter Kristiansand kommune v/ Kristiansand Havn KF og Lindesnes kommune v/Lindesnes Havn KF seg til å stille alle eiendommer som de respektive KF'ene eier/disponerer til disposisjon for Selskapet. Leiekostnaden er fastsatt til markedsleie.

Årsregnskap 2024– Kristiansand havn IKS

Ved fastsettelse av markedsleie for eiendom som pt. er utleid, skal det ses hen til den leieinntekt KF-ene har på de aktuelle eiendommene, og gjøres et fradrag på 20% for IKS-ets kostnader forbundet med drift, forvaltning og vedlikehold av eiendommene. Følgende leieforhold er det inngått avtale om:

1. Lagmannsholmen/Caledonien
2. KVM Vest, KVM Øst og Kongsgård
3. Shell-kaia
4. Gravane (bortsett fra festetomter)
5. Ballastbrygga – Gismerøya – Kleven
6. Tømmerkaia
7. Korsvik

For 2024 er leien beregnet til følgende:

Bortleier	Typ	Sted	Leieperiode	Arlig leie
Kristiansand Havn KF	Leie	1,2,3,4	01.01.2021-til oppsigelse	18 484 339
Lindesnes Havn KF	Leie	5,6	01.01.2021-til oppsigelse	2 615 647
Sum				21 099 986

Note 15: Offentlige tilskudd.

Høsten 2017 fikk Kristiansand Havn henvendelse fra det danske firmaet PowerCon A/S med spørsmål om havna kunne være mottakere av et høyspentanlegg på 16 MVA. Anlegget er finansiert som et utviklingsprosjekt av EU gjennom Horizon-2020 programmet. Anleggets verdi er fastsatt til 28 millioner kroner. Kristiansand Havn KF måtte forplikte seg til å ta anlegget i bruk og overta eieransvaret etter utvikling og testing. I tillegg måtte havna bekoste fremføring av effektforsyning til anlegget og fartøyene. Første skip ble tilkoblet anlegget 10. september 2018.

Andre tilskudd havna tidligere har mottatt er fra ENOVA til landstrøm og Molly (havnebåt).

Etter at IKS`et ble etablert har vi fått tilskudd fra ENOVA til elektrifisering av kaianlegg i Strømsvika og tilskudd til utbygging av infrastruktur – land og ladestrøm – ved Caledonien og Lagmannsholmen. Andre tilskudd er fra Agder Fylkeskommune til forlengelse av mottakskai i Båly og tilskudd fra Landbruksdirektorat til utvidelse av Strømsvika Tømmerkai.

Ved virksomhetsoverdragelsen er disse rettigheter og forpliktelser overtatt av Kristiansand Havn IKS.

Årsregnskap 2024– Kristiansand havn IKS

Note 16: Selvkost farvannsavgift

Kristiansand Havn avlegger regnskap ihht. god regnskapsskikk. Årets utgifter på selvkostområder bestemmer hvor mye inntekter selskapet har opptjent. Differanse mellom utfakturert på selvkostområdet og årets utgifter periodiseres (enten som en fordring på brukerne eller en gjeld til brukerne).

Farvannsavgift	2024 - Etterkalkyle selvkost
3010 Anløpsavgift	7 691 086
Gebyrinntekter	7 691 086
SUM INNTEKTER	7 691 086
5*** Lønnskostnad	5 478 122
6*** Annen driftskostnad	1 054 383
7*** Annen driftskostnad	519 075
Sum Direkte kostnader	7 015 580
Avskrivningskostnad	211 950
Kalkulatorisk rente	204 996
Sum Direkte Kapitalkostnader	416 946
SUM KOSTNADER	7 468 526
RESULTAT	222 560
Kostnadsdekning i %	103,0
Selvkostfond 01.01.	- 4 635 075
`=+/- Bruk/avsetning til selvkostfond	222 560
`=+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad selvkostfond	- 196 785
Selvkostfond 31.12	- 4 609 300

Kristiansand Havn IKS avlegger regnskap ihht. god regnskapsskikk. Ved god kommunal regnskapsskikk skal overskudd avsettes til selvkostfond, men i god regnskapsskikk er dette kortsiktig gjeld. Dette innebærer at årets inntekter innenfor selvkostområdet skal være lik årets utgifter i god regnskapsskikk.

Fondsmidler eldre enn	Selvkostresultat	Rest UB 2024	Tidsfrist tilbakeføring
3 år (2021)	- 2 860 582	- 1 657 634	2026
2 år (2022)	- -2951 666	- 2 951 666	2027

Årsregnskap 2024– Kristiansand havn IKS

Note 17: Kontantstrømpoppstilling

	2024	2023
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		
Resultat før skattekostnad	22 472 175	8 252 533
Tap/gevinst ved salg av eiendeler	- 572 365	-100 000
Avskrivninger	10 064 218	9 314 846
Forskjell mellom kostnadsført pensjon og inn/utbet. i pensjonsordning	- 5 035 211	-7 454 113
Endring i kundefordringer	-11 078 518	2 067 293
Endring i vareleverandørgjeld	20 974 743	229 340
Endring i andre tidsavgrensningsposter	-43 545 655	79 210 308
Investeringsleie/utsatt inntekt	-4 572 563	-4 806 884
Netto kontantstrøm operasjonelle aktiviteter	-11 293 176	86 713 323
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		
Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	585 000	100 000
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-153 266 993	-67 045 704
Innbetaling investeringstilskudd	474 300	10 618 267
Utbetalinger ved kjøp av aksjer, obligasjoner/konsernbidrag til DS	-6 809 660	-230 000
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-159 017 353	-56 557 437
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		
Innbetalinger ved opptak av annen gjeld (korts./langs.)	145 800 000	63 300 000
Utbetalinger ved nedbetaling av annen gjeld (korts./langs.)	-16 291 210	-6 493 180
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	129 508 790	56 806 820
Netto kontantstrøm for perioden	-40 801 738	86 962 706
Kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	137 928 940	50 966 233
Kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	97 127 202	137 928 940
Denne består av:		
Bankinnskudd m.v.	97 127 202	137 928 940

Årsregnskap 2024– Kristiansand havn IKS

Styrets godkjenning av årsregnskapet for Kristiansand Havn IKS 2024

Kristiansand Havn IKS bekrefter at årsregnskapet for perioden 1. januar til og med 31. desember 2024, etter beste overbevisning, er utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder og at opplysningene i regnskapet gir et rettvise bilde av Kristiansand Havn IKS og foretakets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet.

Havnestyret godkjenner med signering årsregnskapet for Kristiansand Havn IKS 2024.

Kristiansand, 13.05. 2025

Styret i Kristiansand Havn IKS

Trond Blattmann

Styreleder

Paal Pedersen

Nestleder

Ase Lill Kimestad

Unn L. Larsen

Erle Wright Severinsen

Ian Sindre Couling

Steinar B. Andersen

Irene Solli

Kirsti Dvergsnes

Atle Johannessen

Havnedirektør